

GMINA RYPIN

Raport o stanie Gminy Rypin

---

w roku 2019

Wójt Gminy Rypin

Rypin, maj 2020r.

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

Raport o stanie gminy opracowany został na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz.U. z 2020 r. poz. 713)

Spis treści

Wstęp.....	5
1. Charakterystyka gminy	8
1.1. Położenie i powierzchnia gminy.	8
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne.....	11
1.3. Ludność.....	12
1.4. Gospodarstwa rolne.....	16
1.5. Podmioty gospodarcze	17
2. Informacje Finansowe	18
2.1. Wysokość budżetu w latach 2018- 2019 r.....	18
2.2. Poziom zadłużenia i zobowiązania wymagalne	20
2.3. Zaległości podatkowe podatników	20
3. Realizacja inwestycji.....	22
3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2019.....	22
3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy	24
3.3. Fundusz sołecki.....	24
4. Infrastruktura techniczna i zagospodarowanie przestrzenne	32
4.1. Wodociągi i kanalizacja	32
4.2. Oświetlenie.....	33
4.3. Drogi	34
4.4. Zagospodarowanie przestrzenne	36
5. Gospodarka odpadami i ochrona środowiska.....	43
5.1. Gospodarka odpadami	43
5.2. Ochrona Środowiska	47
6. Mienie komunalne.....	48
6.1. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności.....	48
6.2. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego:	52
7. Oświata, wydarzenia kulturalne, promocja gminy	53
7.1. Oświata.....	53

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

7.2. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy	57
8. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	67
8.1. Ochrona zdrowia	69
8.2. Pomoc społeczna	70
8.3. Edukacyjna opieka wychowawcza	73
8.4. Rodzina	73
8.5. Podsumowanie	77

Wstęp

Raport o stanie Gminy Rypin opracowano w związku z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713).

Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Rypin w roku 2019, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy Rypin, i funduszu sołeckiego. Gmina posiada kilka dokumentów strategicznych które wyznaczają kierunki rozwoju gminy. Do tych najważniejszych zaliczyć należy:

1. Strategia Rozwoju Gminy Rypin na lata 2014 – 2020.

Jest to podstawowe narzędzie służące do prowadzenia przez samorząd gminny polityki rozwoju lokalnego. Jest to dokument strategiczny o charakterze długofalowym, wyznaczającym cele i kierunki rozwoju gminy do roku 2020. Celem Strategii jest możliwie najpełniejsze rozpoznanie uwarunkowań rozwojowych gminy oraz skorelowanie ich z oczekiwaniami mieszkańców gminy i na podstawie tego określenie akceptowalnych kierunków rozwoju.

Przyjęty horyzont czasowy Strategii oraz jej główne założenia nawiązują bezpośrednio do zasad polityki regionalnej państwa i polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Strategia jest bazowym dokumentem do opracowania i wdrożenia na terenie gminy programów i projektów, współfinansowanych ze środków krajowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w okresie programowania 2014 – 2020.

2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.

To strategiczny dokument, który wyznacza gminie kierunek działań inwestycyjnych oraz miękkih w obszarach takich jak: transport publiczny i prywatny, oświetlenie uliczne, budownictwo publiczne, gospodarka przestrzenna, produkcja energii elektrycznej i ciepła itd. Jest zbiorem możliwych do realizacji pod względem ekonomicznym oraz społecznym przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki energetycznej. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej przedstawia konkretne cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminie.

3. Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Rypin.

Dokument ten na poziomie strategicznym określa i precyzuje politykę energetyczną gminy do 2030 roku. Zawiera pełną charakterystykę gminy w zakresie źródeł zasilania, sieci przesyłowych i instalacji odbiorczych wraz z bilansem zużycia energii i paliw. Jest to dokument, określający w założonym okresie, potrzeby energetyczne gminy oraz możliwości i sposób ich pokrycia.

4. Program rewitalizacji gminy Rypin na lata 2016 – 2023.

Jest to wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej, lub technicznej, lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Podstawą do stworzenia programu był cel ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014- 2020”.

5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Rypin na lata 2014-2020

Jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej na terenie gminy. Powyżej wymieniono tylko najważniejsze dokumenty strategiczne gminy, do innych zaliczyć należy: plany odnowy i rozwoju miejscowości, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (wymienione w rozdziale dotyczącym zagospodarowania przestrzennego), Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie gminy Rypin w latach 2014 - 2020, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020 oraz wiele innych.

Celem przygotowania raportu o stanie gminy jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Rypin. Zgromadzone w nim zostały szczegółowe dane o aspektach funkcjonowania gminy w roku 2019. Wszystkie działania gminy zarówno te inwestycyjne jak i te w sferze społecznej były w 100% zgodne z wymienionymi wyżej dokumentami strategicznymi.

Raport stanowi kompendium wiedzy o działalności gminy za rok ubiegły i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny.

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

Dla opracowania raportu szczególnie cenna okazała się wiedza pracowników Urzędu Gminy Rypin, gminnych jednostek organizacyjnych oraz szereg dokumentów, będących w posiadaniu urzędu, a także informacje zamieszczone na stronach internetowych, jak również dane udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny.

Informacje zawarte w raporcie posłużą mieszkańcom gminy Rypin do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

1. Charakterystyka gminy

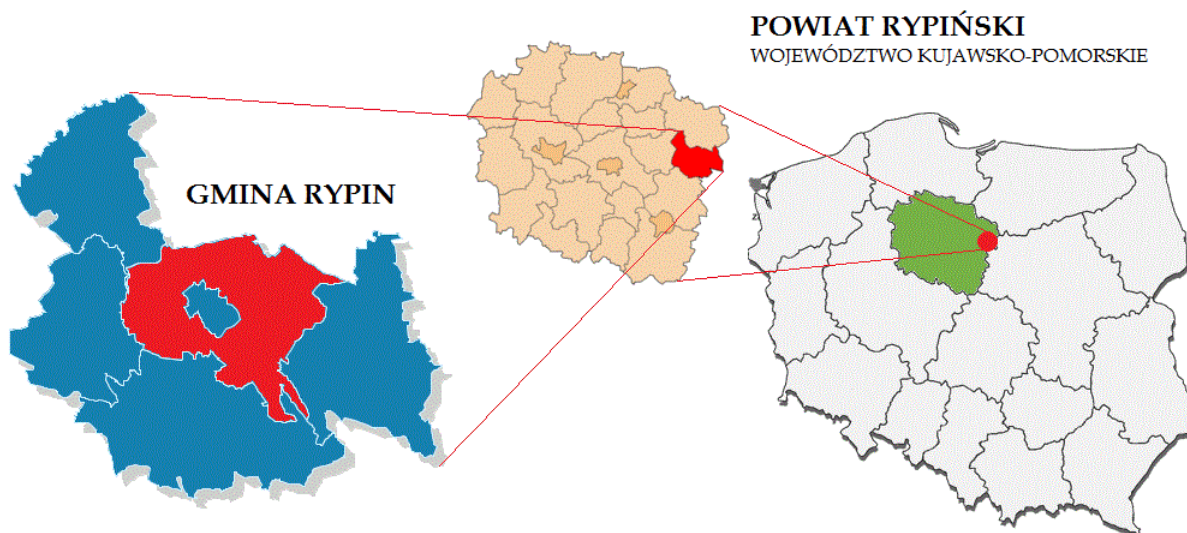

1.1. Położenie i powierzchnia gminy.

Pod względem fizyczno-geograficznym podziału Polski J. Kondrackiego obszar gminy prawie w całości leży w obrębie mezoregionu Pojezierze Dobrzyńskie, a jedynie niewielki południowo-wschodni fragment znajduje się w obrębie Równiny Urszulewskiej. Pod względem hydrograficznym przeważająca część obszaru gminy leży w dorzeczu rzeki Drwęcy, w zlewni jej lewobrzeżnego dopływu Rypienicy, tylko niewielki północno-wschodni fragment gminy leży w dorzeczu Skrwy.

Gmina Rypin znajduje się we wschodniej części województwa kujawsko - pomorskiego w powiecie rypińskim. Jest to gmina wiejska, która pod względem administracyjnym otacza ze wszystkich stron miasto Rypin i graniczy z gminami:

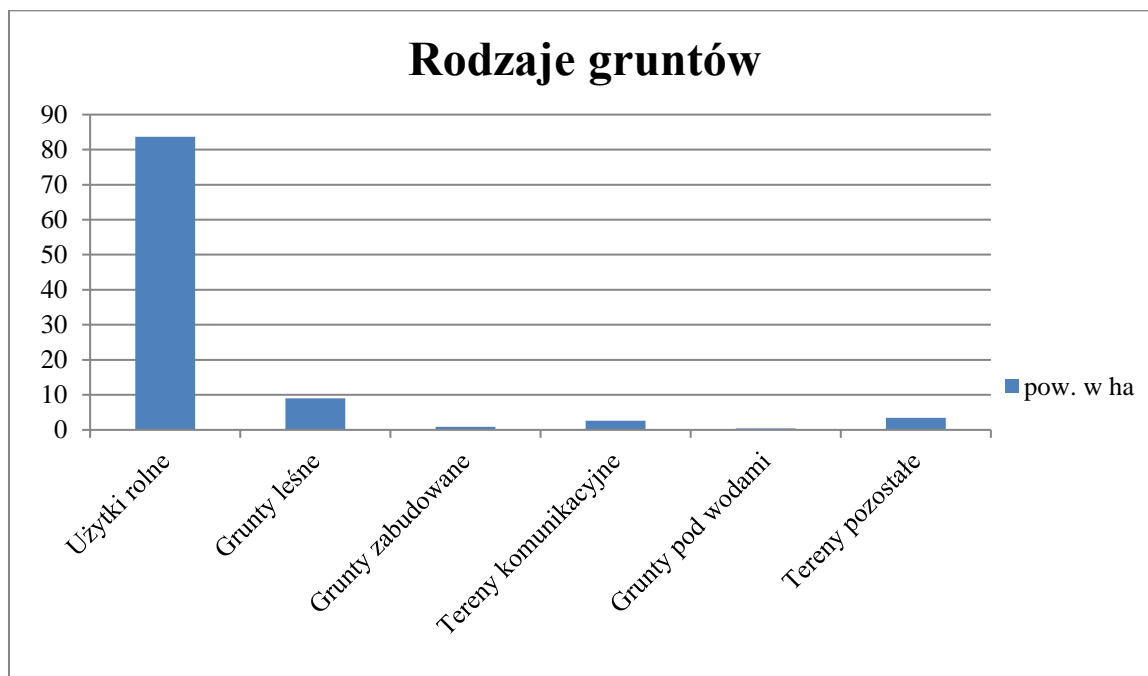
- powiatu rypińskiego:
  - od zachodu – gmina Brzuze,
  - od południa – gmina Rogowo,
  - od wschodu – gmina Skrwilno,
  - od północnego-zachodu – gmina Wąpielsk,
- powiatu brodnickiego:
  - od północy – gmina Osiek,
  - od północnego-wschodu – gmina Świedziebnia.

Rysunek przedstawia położenie gminy Rypin na tle województwa kujawsko – pomorskiego i powiatu rypińskiego.

Źródło: *Strategia Rozwoju Gminy Rypin na lata 2014 – 2020.*

Gmina Rypin zajmuje powierzchnię 13 208 ha (132 km²), co sytuuje gminę na 2 miejscu wśród 5 gmin wiejskich powiatu rypińskiego. Użytki rolne stanowią 83,62%, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione 9,05%, grunty zabudowane i zurbanizowane 0,9%, tereny komunikacyjne 2,63%, grunty pod wodami 0,44% a tereny pozostałe stanowią 3,36% ogólnej powierzchni gminy.

Same lasy i grunty leśne stanowią niecałe 9% powierzchni gminy. Jest to wskaźnik niski w porównaniu z lesistością całego kraju (24%), jak również województwa kujawsko – pomorskiego (ponad 23,0 %). Kompleksy leśne na terenie gminy rozmieszczone są nierównomiernie. Największe występują w południowo-wschodniej części w rejonie wsi

Kwiatkowo, Puszcza Miejska i Zakrocz. Niewielkie kompleksy występują też we wschodniej (rejon Sadłowa) i północnej części gminy (rejon Rusinowa). Wykształcone są tu lasy na siedlisku boru świeżego, miejscami boru mieszanego świeżego. Wśród drzewostanów dominuje sosna z niewielkim udziałem gatunków liściastych.

Część lasów w rejonie wsi Zakrocz uzyskało status lasów ochronnych (wodochronne). Na uwagę zasługują także parki podworskie, które pełnią ważną funkcję ekologiczną wzbogacając i uatrakcyjnijają środowisko przyrodnicze.

Pod względem wartości użytkowej gleb przeważają gleby klas średnich, ok. 70% obszaru gminy to gleby klas III i IV, na pozostałym obszarze znajdują się gleby klas słabych (V i VI klasa), brak jest natomiast gruntów I i II klasy.

Na terenie gminy Rypin, wg stanu na koniec roku 2019 podział poszczególnych użytków przedstawiał się następująco:

- 1) Użytki rolne 11 044 ha w tym:
  - a) grunty orne 9 761 ha,
  - b) łąki trwałe 726 ha,
  - c) pastwiska trwałe 472 ha,
  - d) grunty pod rowami 85 ha.
- 2) Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione 1 195 ha w tym:
  - a) lasy i grunty leśne 1 180 ha,
  - b) grunty zadrzewione 15 ha.
- 3) Grunty zabudowane i zurbanizowane 119 ha w tym:
  - a) mieszkaniowe 42 ha,
  - b) przemysłowe 31 ha,
  - c) inne zabudowane 36 ha,
  - d) zurbanizowane tereny niezabudowane 2 ha,
  - e) rekreacyjno-wypoczynkowe 8 ha.
- 4) Tereny komunikacyjne 348 ha w tym:
  - a) drogi 312 ha,
  - b) koleje 33 ha,
  - c) inne 3 ha.
- 5) Grunty pod wodami 58 ha.
- 6) Tereny pozostałe 444 ha w tym:
  - a) tereny różne 3 ha,
  - b) nieużytki 441 ha.

1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Rada Gminy Rypin liczy 15 radnych.

W roku 2019 (kadencja 2018-2023) podobnie jak w roku poprzednim działało 6 stałych komisji.

1. **Komisja rewizyjna** – 3 radnych,
2. **Komisja skarg, wniosków i petycji** – 3 radnych,
3. **Komisja rolnictwa i rozwoju wsi** – 7 radnych,
4. **Komisja budżetowa** – 6 radnych,
5. **Komisja oświatowa** – 6 radnych,
6. **Komisja zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa publicznego** – 5 radnych.

Gminne jednostki organizacyjne:

1. Szkoły:
  - 1) Szkoła Podstawowa w Kowalkach,
  - 2) Szkoła Podstawowa w Borzyminie,
  - 3) Szkoła Podstawowa w Sadłowie,
  - 4) Szkoła Podstawowa w Starorypinie Rządowym,
  - 5) Szkoła Podstawowa w Stępowie,
  - 6) Szkoła Podstawowa w Zakroczu.
2. Gminna Biblioteka Publiczna w Kowalkach.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Gminne jednostki pomocnicze

Teren gminy Rypin został podzielony na 24 sołectwa. Skład poszczególnych sołectw przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
1	Balin	Balin
2	Borzymin	Borzymin
3	Cetki	Cetki
4	Czyżewo	Czyżewo, Rakowo
5	Dębiany	Dębiany

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

6	Dylewo	Dylewo
7	Głowińsk	Głowińsk, Ławy
8	Godziszewy	Godziszewy
9	Jasin	Jasin, Kwiatkowo
10	Kowalki	Kowalki
11	Linne	Linne
12	Marianki	Marianki
13	Podole	Podole
14	Puszcza Rządowa	Puszcza Rządowa, Puszcza Miejska
15	Rusinowo	Rusinowo
16	Rypałki Prywatne	Rypałki Prywatne
17	Sadłowo	Sadłowo
18	Nowe Sadłowo	Nowe Sadłowo, Sadłowo Rumunki
19	Sikory	Sikory
20	Starorypin Prywatny	Starorypin Prywatny, Iwany
21	Starorypin Rządowy	Starorypin Rządowy
22	Stawiska	Stawiska
23	Stępowo	Stępowo
24	Zakrocz	Zakrocz

1.3. Ludność

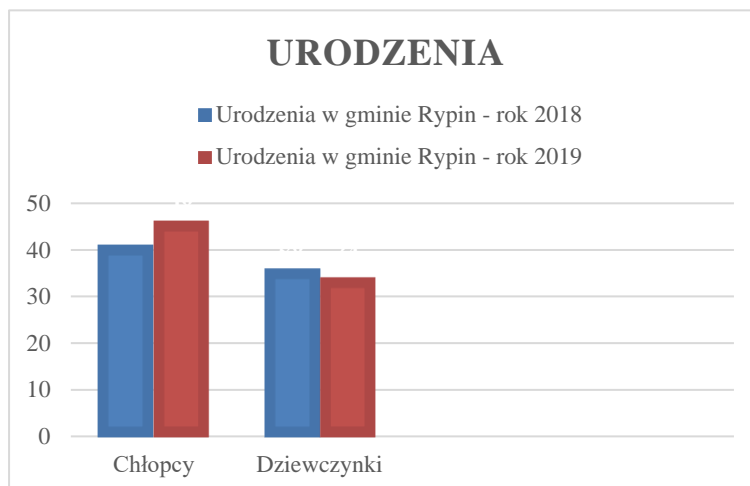
Gminę Rypin na dzień 31.12.2019 r. zamieszkiwało 7539 mieszkańców na stałe zameldowanych oraz 86 mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy.

Stan na dzień	Liczba ludności zameldowanych na pobyt stały	Liczba ludności zameldowanych na pobyt czasowy
31.12.2018	7501	89
31.12.2019	7539	86

Na liczbę ludności w gminie wpływa kilka czynników takich jak przyrost naturalny, migracja oraz zgony. Fakt osiedlanie się na terenie gminy nowych mieszkańców świadczy o jej walorach środowiskowych oraz daje możliwość na dalszy rozwój gminy.

Urodzenia w gminie Rypin

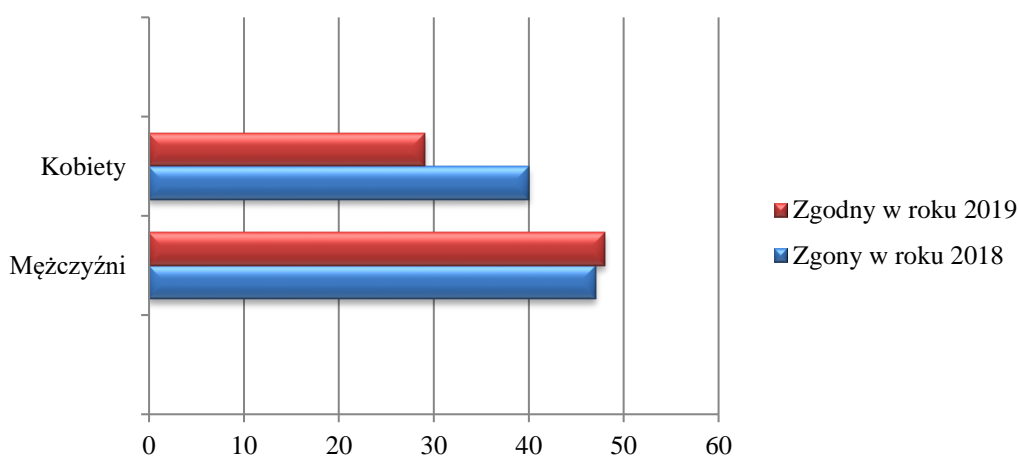
Rok	Chłopcy	Dziewczynki	Razem
2018	41	36	78
2019	46	34	80

Zgony

Rok	Mężczyźni	Kobiety	Razem
2018	47	40	87
2019	48	29	77

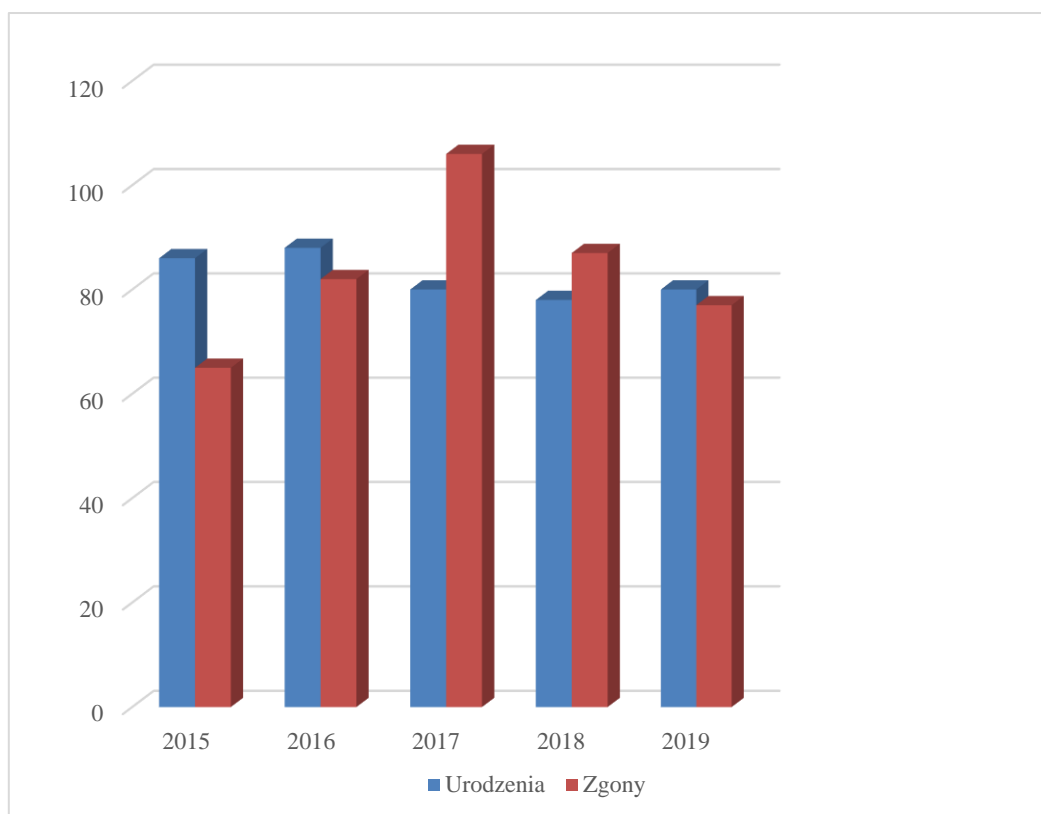
Zgony w gminie Rypin

Porównując liczbę urodzeń i zgonów w ostatnich latach można zauważyć, że liczba urodzeń w każdym roku jest zbliżona.

To, jak się kształtowała liczba urodzeń oraz zgonów w przeciągu ostatnich 5-ciu lat przedstawia poniższy diagram.

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

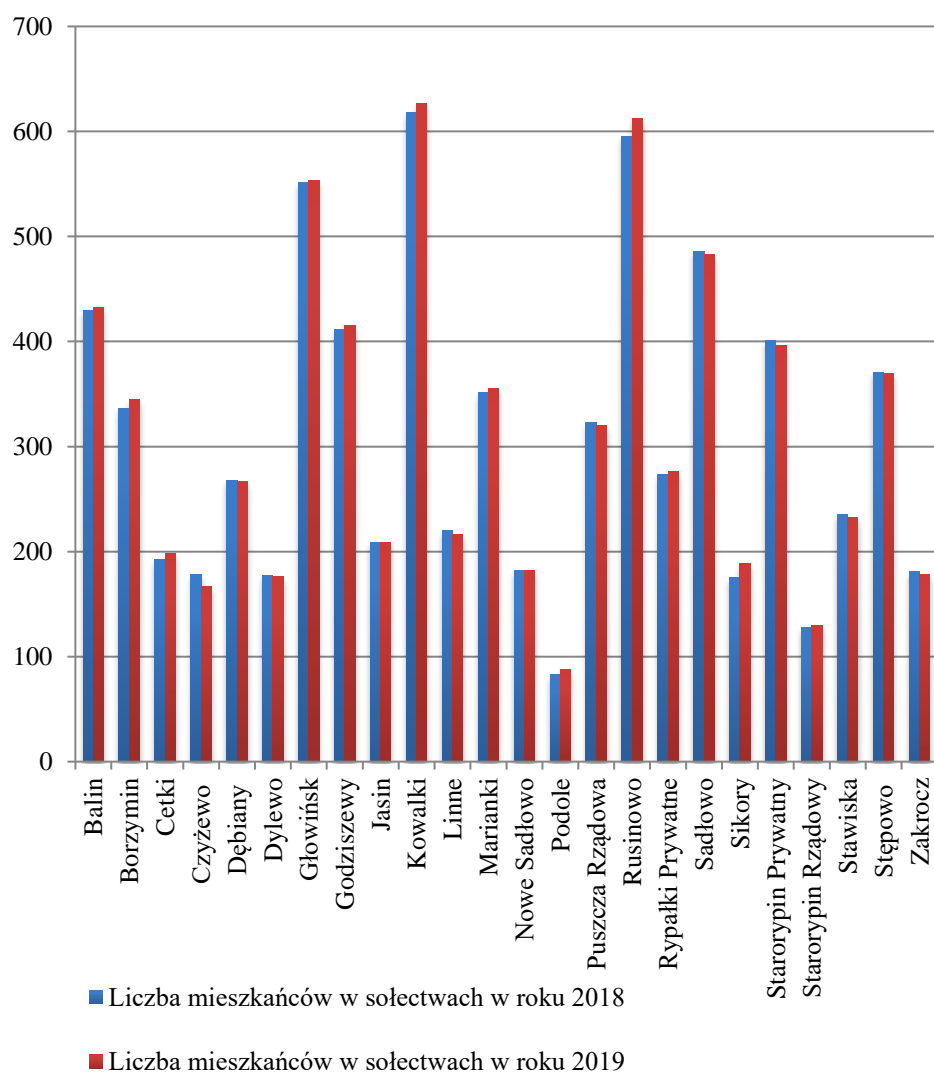

Na przestrzeni ostatnich dwóch lat liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych sołectwach przedstawiała się następująco:

Sołectwo	Liczba mieszkańców na dzień: 31.12.2018	Liczba mieszkańców na dzień: 31.12.2019
Balin	430	432
Borzymin	336	345
Cetki	192	198
Czyżewo	178	167
Dębiany	268	267
Dylewo	177	176
Głowińsk	551	553
Godziszewy	411	415
Jasin	209	209
Kowalki	618	627
Linne	220	216
Marianki	351	355
Nowe Sadłowo	182	182
Podole	83	88
Puszcza Rządowa	323	320

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

Rusinowo	595	612
Rypałki Prywatne	273	276
Sadłowo	486	483
Sikory	175	189
Starorypin Prywatny	401	396
Starorypin Rządowy	128	130
Stawiska	235	232
Stępowo	371	370
Zakrocz	181	178
Razem	7501	7539

1.4. Gospodarstwa rolne

Ze względu na strukturę użytkowania gruntów, przyszłość gminy będzie w dalszym ciągu wiązała się z rozwojem rolnictwa. Z drugiej strony coraz większe znaczenie będzie miał rozwój funkcji usługowych, produkcyjnych i rekreacyjnych.

W roku 2019 zwiększyła się ogólna liczba gospodarstw rolnych:

L.p.	Powierzchnia gospodarstw	Ilość gospodarstw w roku 2018	Ilość gospodarstw w roku 2019
1	1-2 ha	264	315
2	2,01 – 3 ha	142	139
3	3,01 – 5 ha	194	200
4	5,01 – 7 ha	154	150
5	7,01 – 10 ha	198	197
6	10,01 – 15 ha	150	147
7	15,01 – 20 ha	70	72
8	20,01 – 30 ha	67	66
9	30,01 – 50 ha	44	45
10	50,01 – 100 ha	12	12
11	Powyżej 100 ha	1	1
RAZEM		1296	1344

jak również nieruchomości:

L.p.	Powierzchnia	Ilość w roku 2018	Ilość w roku 2019
1	0-0,49 ha	1056	1131
2	0,50 – 0,99 ha	230	203

Zwiększenie w 2019 r. ilości gospodarstw spowodowane jest podziałem gospodarstw na mniejsze i przekazanie ich następcom lub sprzedażą w związku z dużymi dofinansowaniami dla tzw. „młodych rolników”.

Natomiast wzrost ilości nieruchomości wiąże się z podziałem działek na mniejsze, z uwagi na duże zainteresowanie zakupem małej działki w celu budowy budynków mieszkalnych lub rekreacyjnych.

1.5. Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG) według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce wykonywania działalności na terenie gminy Rypin obejmowała 581 pozycji (w roku 2018 - 553 pozycje), z czego status „aktywny” posiadało 237 podmiotów (w roku poprzednim 247), status „wykreślony” posiadało 265 podmiotów (w roku 2018 – 239), status „zawieszony” 67 podmiotów (w roku ubiegłym 53) a liczba podmiotów do prowadzenia działalności wyłącznie w formie spółki cywilnej obejmowała 12 pozycji (10 w roku poprzednim). Do wiodących branż podobnie jak poprzednio zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, transport drogowy towarów, handel detaliczny oraz konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych.

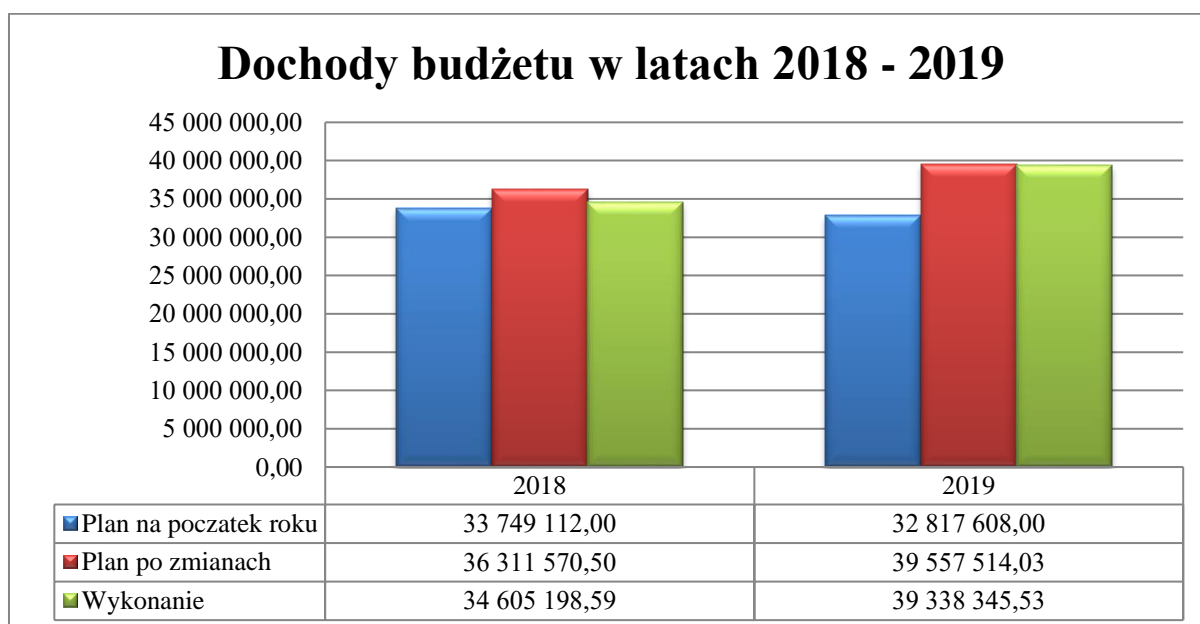
W 2019 roku do systemu Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) wprowadzono i przetworzono 262 wnioski, w tym 38 wniosków o wpis do ewidencji, 123 wnioski o zmianę wpisu oraz innych danych, 53 wnioski o zawieszenie działalności, 27 wniosków o wznowienie działalności i 21 wniosków o wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG.

2. Informacje Finansowe

Podstawowym zadaniem gminy jest zaspokajanie podstawowych potrzeb wspólnoty, czyli wszystkich jej mieszkańców. W celu realizacji tego zadania gmina prowadzi działalność finansową, polegającą na pobieraniu dochodów i realizowaniu wydatków. Działalność ta, prowadzona samodzielnie w oparciu o własny budżet ma charakter wieloaspektowy i wielokierunkowy. Złożoność działalności gminy generuje powstawanie problemów, które gmina musi rozwiązywać przy ograniczonych zasobach i nieograniczonych potrzebach. Samodzielność gminy w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb jest jednak ograniczona. Wynika to z faktu, iż gmina oprócz środków własnych korzysta również ze środków przyznanych z budżetu państwa w formie dotacji oraz subwencji. Ponadto pobiera podatki i opłaty, zaciąga pożyczki i kredyty. Działalność finansowa jest prowadzona według określonych zasad, które są wyznaczone przez ogólne, powszechnie obowiązujące reguły postępowania, bez naruszenia konstytucyjnie zagwarantowanej samodzielności gminy, jako podmiotu publiczno-prawnego. Możliwości gminy w realizowaniu zaplanowanych inwestycji są zależne od wielkości źródeł dochodów. Ograniczoność środków, jakimi gmina dysponuje powoduje konieczność dokonywania wyborów inwestycji, jakie należy realizować w pierwszej kolejności.

Informacja dotycząca finansów Gminy Rypin sporządzona została w oparciu o sprawozdania budżetowe.

2.1. Wysokość budżetu w latach 2018- 2019 r.

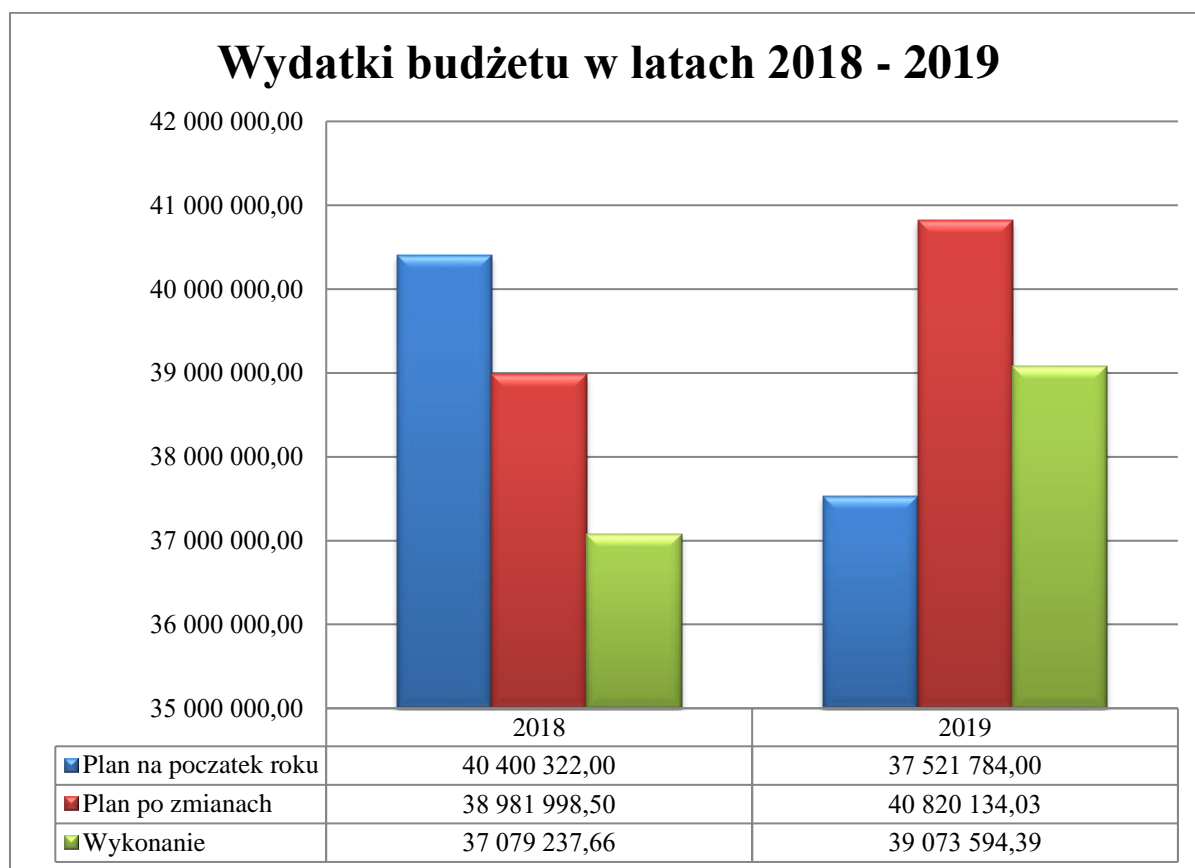

Dochody

Prognozowane na 2019 rok dochody budżetu Gminy Rypin zostały wykonane w wysokości 39.338.345,53 zł, co stanowi 99,45 % planu, z tego: dochody bieżące w kwocie 36.699.197,88 zł i dochody majątkowe w wysokości 2.639.147,65 zł. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił wzrost dochodów o 4.733.164,94 zł, tj. o 13,68% (zwiększenie dotacji na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie oraz otrzymanie środków przyznanych na inwestycje zrealizowane w 2018 r.).

Dochodami budżetu są: dochody własne, subwencje ogólne, dotacje celowe. Szczegółowe określenie źródeł dochodów gmin i powiatów, zasady ich ustalania i gromadzenia oraz zasady ustalania i przekazywania subwencji oraz dotacji celowych z budżetu państwa określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W wyniku obniżenia w 2019 roku przez radę gminy maksymalnych stawek podatków i opłat lokalnych oraz z tytułu udzielonych ulg i zwolnień, a także udzielonych umorzeń i odroczeń terminu płatności przez organ podatkowy uzyskano dochody niższe o kwotę 1 279.037,08 zł, co stanowi 10,3 % wykonanych dochodów własnych.

Wydatki

Zaplanowane wydatki wykonano w wysokości 39.073.594,39 zł, co stanowi 95,72 % planu, w tym wydatki bieżące w kwocie 33.202.576,76 zł i wydatki majątkowe w wysokości 5.871.017,63 zł. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił wzrost wydatków o 1.994.356,73 zł, tj. o 5,38% (zwiększenie wydatków na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz wzrost wynagrodzeń nauczycieli).

Wydatki są odzwierciedleniem realizacji zadań wykonywanych przez gminę. W wielkości poszczególnych rodzajów wydatków znajdują odbicie kierunki i zakres zadań powierzonych gminie do wykonania. W strukturze wydatków bieżących największą część stanowią wydatki na finansowanie edukacji, pomocy społecznej i rodziny. Gmina ponosi również wydatki bieżące w zakresie gospodarki komunalnej, która obejmuje m.in. ochronę środowiska, utrzymanie dróg, oświetlenie ulic gospodarowanie odpadami, utrzymanie urządzeń komunalnych.

Budżet za 2019 rok zamknął się nadwyżką w kwocie 264.751,14 zł, przy planowanym deficycie 1.262.620 zł.

2.2. Poziom zadłużenia i zobowiązania wymagalne

W omawianym okresie Gmina nie zaciągnęła nowych zobowiązań finansowych. Spłaty rat kredytów i pożyczek z kosztami obsługi długu w 2019 roku wyniosły 63.848,31 zł, co stanowi 0,16 % wykonanych dochodów budżetowych.

W dniu 30 sierpnia 2017 roku została podpisana umowa na pożyczkę inwestycyjną z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu umowa Nr PW17014/GW-in na kwotę 255 920,00 zł na dofinansowanie zadania pn.: „Zakup koparko – ładowarki na potrzeby gospodarowania infrastrukturą wodociągowo – kanalizacyjną na terenie gminy Rypin”. Zadanie zostało zakończone i rozliczone. Na dzień 31 grudnia 2019 roku niespłacona kwota pożyczki wynosiła 90 920,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku gmina nie posiada zobowiązań wymagalnych.

2.3. Zaległości podatkowe podatników

Zaległości podatkowe posiadają następujący podatnicy:

1) Osoby fizyczne:

- 203 pozycji na kwotę 209.143,80 zł (podatek od nieruchomości)
- 194 pozycji na kwotę 49.818,77 zł (podatek rolny)
- 20 pozycji na kwotę 2 297,00 zł (podatek leśny)
- 8 pozycji na kwotę 33,542,55 zł (podatek od środków transportowych)

2) Osoby prawne:

- brak zaległości

Z analizy zaległości wynika, że dłużnikami gminy są w szczególności osoby fizyczne. W stosunku do wszystkich dłużników podejmowane są działania w celu ściągnięcia należności, polegające na prowadzeniu postępowań egzekucyjnych, indywidualnych rozmowach z dłużnikami, zabezpieczeniu wierzytelności gminy poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej i ustawowej na majątku dłużnika.

3. Realizacja inwestycji

3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2019

Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2019 roku						
L.p.	Nazwa zadania	Koszty poniesione	Wkład własny	Uzyskane dofinansowanie		Uwagi
				2019 r.	2020 r.	
1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sadłowo z przewodem tłocznym do Starorypina Prywatnego Etap II	2 042 430,00	2 042 430,00	0,00	0,00	Zadanie zakończone - dofinansowanie PROW na lata 2014-2020. Wniosek o płatność w trakcie rozpatrywania przez Urząd Wojewódzki
2	Rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej w miejscowościach Godziszewy, Kwiatkowo, Marianki	34 129,38	34 129,38	0,00	0,00	Zadanie zakończone
3	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sadłowo	89 909,97	89 909,97	0,00	0,00	Zadanie zakończone
4	Rozbudowa drogi powiatowej Rypin - Starorypin wraz z przebudowa mostu na rzece Rypienica - pomoc finansowa dla Powiatu	40 310,86	40 310,86	0,00	0,00	Zadanie zakończone
5	Budowa chodników przy drogach gminnych - realizacja w ramach Funduszu Sołeckiego	33 680,00	33 680,00	0,00	0,00	Zadanie zakończone
6	Modernizacja dróg gminnych nieutwardzonych - realizacja w ramach Funduszu Sołeckiego	238 650,73	238 650,73	0,00	0,00	Zadanie zakończone
7	Modernizacja dróg gminnych utwardzonych	168 033,90	168 033,90	0,00	0,00	Zadanie zakończone
8	Modernizacja drogi Sikory - Gniazdek Etap II	17 357,40	17 357,40	0,00	0,00	Zadanie w trakcie realizacji
9	Przebudowa - modernizacja drogi gminnej Rusinowo - Rusinowo	1 373 966,99	692 145,99	681 821,00	0,00	Zadanie zakończone - Fundusz Dróg Samorządowych
10	Przebudowa drogi gminnej Głowińsk - Głowińsk	37 322,72	37 322,72	0,00	0,00	Zadanie w trakcie realizacji
11	Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Sadłowo	285 938,65	243 638,65	42 300,00	0,00	Zadanie zakończone - dofinansowanie FOGR
12	Remont wiaduktu w miejscowości Starorypin	303 939,56	303 939,56	0,00	0,00	Zadanie zakończone

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

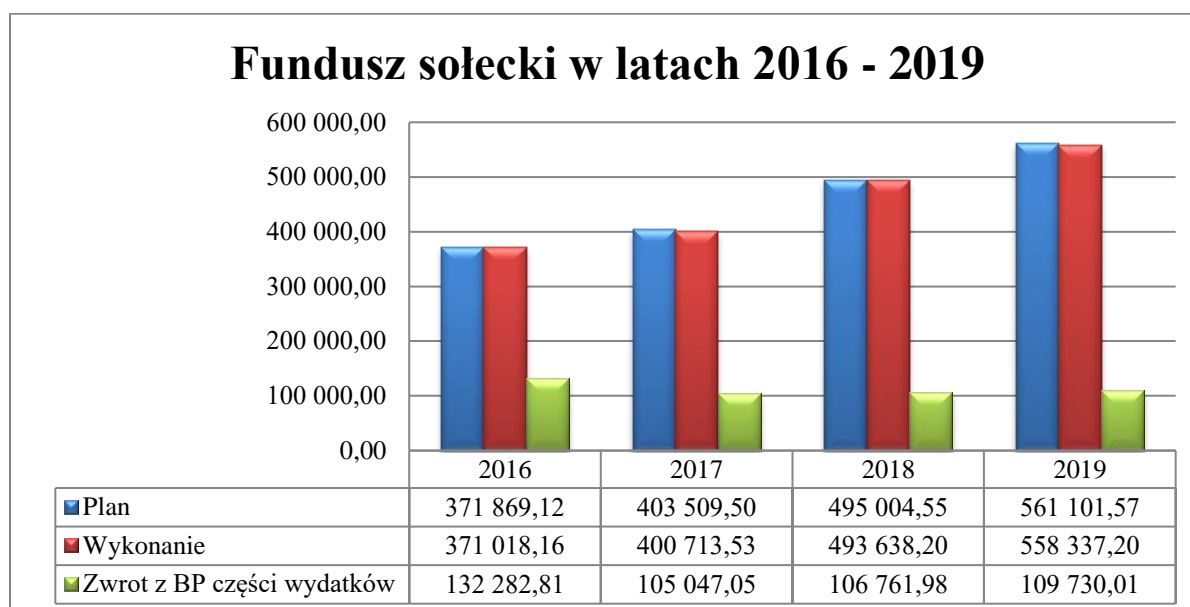
13	Opracowanie dokumentacji pod przyszłe inwestycje	59 432,00	59 432,00	0,00	0,00	Zadanie zakończone
14	Zakup infrastruktury technicznej, e-Administracja oraz System Informacji Przestrzennej	24 438,87	24 438,87	0,00	0,00	Zadanie zakończone
15	Dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie	5 000,00	5 000,00	0,00	0,00	Zadanie zakończone
16	Dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w Rypinie	8 000,00	8 000,00	0,00	0,00	Zadanie zakończone
17	Budowa kompleksu sportowego przy SP w Borzyminie - opracowanie dokumentacji	15 000,00	15 000,00	0,00	0,00	Opracowanie dokumentacji
18	Zakup i montaż urządzeń placu zabaw w miejscowości Kowalki	14 637,00	7 337,00	7 300,00	0,00	Zadanie zakończone
19	Dofinansowanie zakupu sprzętu medycznego dla szpitala w Rypinie	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	Zadanie zakończone
20	Rewitalizacja zieleni w zabytkowym parku w miejscowości Rusinowo	129 837,00	2 829,00	127 008,00	0,00	Zadanie zakończone dofinansowanie z WFOŚiGW
21	Wymiana źródeł ciepła opalanych paliwami stałymi na terenie gminy	8 000,00	8 000,00	0,00	0,00	Dofinansowanie w formie dotacji
22	Zakup i montaż lamp oświetleniowych - realizacja w ramach Funduszu Sołeckiego	8 500,00	8 500,00	0,00	0,00	Zadanie zakończone
23	Remont i rozbudowa świetlic wiejskich	65 788,55	65 788,55	0,00	0,00	Zadanie zakończone
24	Budowa altany na boisku wiejskim w Starorypinie	6 700,00	6 700,00	0,00	0,00	Zadanie zakończone
25	Zakup sprzętu do koszenia trawy	14 750,00	14 750,00	0,00	0,00	Zadanie zakończone
26	Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Kowalkach	63 391,05	63 391,05	0,00	0,00	Zadanie w trakcie realizacji
27	Dostosowanie i wyposażenie budynku pałacu w Sadłowie - opracowanie dokumentacji	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	Opracowanie dokumentacji
28	Budowa infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	65 559,00	65 559,00	0,00	0,00	Zadanie zakończone
29	Zagospodarowanie terenu w miejscowości Kowalki	646 314,00	237 453,98	0,00	408 860,02	Zadanie zakończone - dofinansowanie PROW na lata 2014-2020
Razem		5 871 017,63	4 603 728,61	858 429,00	408 860,02	

3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy

Wskaźnik zrealizowanych wydatków inwestycyjnych w stosunku do poniesionych wydatków ogółem w roku 2019, ukształtował się na poziomie 15,03 %. Środki zaplanowane na zadania inwestycyjne wykonane zostały w 94,57 %. Wszystkie zaplanowane zadania inwestycyjne realizowane były zgodnie założonym z planem.

3.3. Fundusz sołecki

Gmina Rypin w 2016 roku zdecydowała się na wyodrębnienie w budżecie funduszu sołeckiego, kierując środki finansowe bezpośrednio do dyspozycji sołectw. O przyznanie środków z Funduszu Sołeckiego mogą ubiegać się Sołtysi wraz z Radą Sołecką.

Sołectwa mają do dyspozycji określony budżet, w ramach którego mogą działać, realizując inwestycje w obrębie swoich wsi, takie jak np. budowa chodnika przy drodze gminnej, zakup wyposażenia do świetlic wiejskich, budowa placu zabaw dla dzieci, doposażenie szkoły w materiały edukacyjne, organizacja imprez okolicznościowych i kulturalnych, oświetlenie drogi gminnej, remont wiaty przystankowej, sadzenie drzew lub krzewów.

Dodatkowo ustawa o funduszu sołeckim daje możliwość realizacji wspólnych przedsięwzięć przez kilka sołectw. W takim przypadku każde sołectwo uchwała oddzielnie wniosek, który dotyczy wspólnego przedsięwzięcia.

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

Wnioski sołectw muszą spełniać następujące kryteria: muszą mieścić się w zadaniach własnych gminy, zapewniać poprawę warunków życia mieszkańców oraz być zgodne ze strategią rozwoju gminy (wypełnione łącznie).

Obecnie obowiązujące przepisy prawa przewidują możliwości wystąpienia przez sołectwo do wójta o zmianę przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach funduszu sołeckiego w trakcie roku budżetowego.

Od kwoty wydanej na realizację przedsięwzięć z funduszu sołeckiego przysługuje zwrot części poniesionych wydatków z budżetu państwa.

Zwrot z Budżetu Państwa części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego

Rok	2016	2017	2018	2019 (zwrot w 2020 r.)
Kwota zwrotu	132 282,81	105 047,05	106 761,98	109 730,01
% zwrotu	35,654%	26,215%	21,425%	19,653%

Plan wydatków 561.101,57 zł zrealizowano w wysokości 558.337,20 zł, tj. 99,51 % planu.

Lp.	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Plan	Wykonanie	Stopień realizacji %
1	5	6	7	9
1	Balin	28 882,87 zł	27 722,65 zł	95,98%
1.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Balin	16 000,00 zł	15 959,25 zł	99,75%
1.2	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	6 682,87 zł	5 570,75 zł	83,36%
1.3	Uzupełnienie zasobów wodnych poprzez zakup narybku	1 000,00 zł	1 000,00 zł	100,00%
1.4	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 000,00 zł	2 997,82 zł	99,93%
1.5	Doposażenie świetlicy wiejskiej	2 200,00 zł	2 194,83 zł	99,77%
2	Borzymin	24 563,94 zł	24 547,83 zł	99,93%
2.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Borzymin	10 000,00 zł	10 000,00 zł	100,00%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

2.2	Remont, utwardzenie placu przed Szkołą Podstawową w Borzyminie	8 000,00 zł	7 987,41 zł	99,84%
2.3	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	4 363,94 zł	4 360,42 zł	99,92%
2.4	Doposażenie świetlicy wiejskiej	2 200,00 zł	2 200,00 zł	100,00%
3	Cetki	17 725,63 zł	17 725,63 zł	100,00%
3.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Cetki	5 000,00 zł	5 000,00 zł	100,00%
3.2	Doposażenie kompleksu rekreacyjnego sołectwa Cetki	8 625,63 zł	8 625,63 zł	100,00%
3.3	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	1 100,00 zł	1 100,00 zł	100,00%
3.4	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 000,00 zł	3 000,00 zł	100,00%
4	Czyżewo	23 394,23 zł	23 385,86 zł	99,96%
4.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Czyżewo	9 600,00 zł	9 594,00 zł	99,94%
4.2	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 894,23 zł	3 891,86 zł	99,94%
4.3	Doposażenie świetlicy wiejskiej	9 900,00 zł	9 900,00 zł	100,00%
5	Dębiany	21 099,79 zł	21 070,94 zł	99,86%
5.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Dębiany	1 399,79 zł	1 374,53 zł	98,20%
5.2	Budowa chodnika przy drodze gminnej - zakup kostki betonowej	13 700,00 zł	13 700,00 zł	100,00%
5.3	Dofinansowanie zadań SP w Zakroczu	500,00 zł	500,00 zł	100,00%
5.4	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	2 500,00 zł	2 496,41 zł	99,86%
5.5	Doposażenie świetlicy wiejskiej	3 000,00 zł	3 000,00 zł	100,00%
6	Dylewo	16 915,83 zł	16 895,68 zł	99,88%
6.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Dylewo	5 910,00 zł	5 904,00 zł	99,90%
6.2	Dofinansowanie zadań SP w Zakroczu	500,00 zł	500,00 zł	100,00%
6.3	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	2 000,00 zł	1 997,53 zł	99,88%
6.4	Zakup tabliczek kierunkowych z numerami domów	560,00 zł	548,58 zł	97,96%
6.5	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 945,83 zł	3 945,57 zł	99,99%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

6.6	Doposażenie świetlicy wiejskiej	4 000,00 zł	4 000,00 zł	100,00%
7	Głowińsk	34 731,43 zł	34 648,70 zł	99,76%
7.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Głowińsk	29 600,00 zł	29 520,00 zł	99,73%
7.2	Dofinansowanie zadań SP w Borzyminie	350,00 zł	350,00 zł	100,00%
7.3	Dofinansowanie zadań SP w Kowalkach	350,00 zł	347,96 zł	99,42%
7.4	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	4 031,43 zł	4 031,43 zł	100,00%
7.5	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	400,00 zł	399,31 zł	99,83%
8	Godziszewy	27 083,32 zł	27 074,26 zł	99,97%
8.1	Modernizacja przepustu gminnego	4 000,00 zł	4 000,00 zł	100,00%
8.2	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Godziszewy	10 000,00 zł	10 000,00 zł	100,00%
8.3	Dofinansowanie rozbudowy strażnicy OSP Godziszewy	8 000,00 zł	8 000,00 zł	100,00%
8.4	Zakup tablic informacyjnych oraz kierunkowo-numerycznych	2 000,00 zł	1 995,30 zł	99,77%
8.5	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 083,32 zł	3 078,96 zł	99,86%
9	Jasin	18 580,42 zł	18 505,67 zł	99,60%
9.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Jasin	12 380,42 zł	12 380,42 zł	100,00%
9.2	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	5 200,00 zł	5 172,68 zł	99,47%
9.3	Zagospodarowanie działki gminnej	1 000,00 zł	952,57 zł	95,26%
10	Kowalki	37 295,80 zł	37 186,79 zł	99,71%
10.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Kowalki	10 000,00 zł	10 000,00 zł	100,00%
10.2	Dofinansowanie rozbudowy strażnicy OSP w Kowalkach	10 000,00 zł	10 000,00 zł	100,00%
10.3	Zakup tablic kierunkowo- numerycznych	2 800,00 zł	2 693,70 zł	96,20%
10.4	Odnowa oraz doposażenie kompleksu rekreacyjnego Kowalki	2 400,00 zł	2 400,00 zł	100,00%
10.5	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 095,80 zł	3 093,11 zł	99,91%
10.6	Dofinansowanie zadań SP w Kowalkach - doposażenie placu zabaw	5 000,00 zł	4 999,98 zł	100,00%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

10.7	Zakup i montaż lampy oświetleniowej	4 000,00 zł	4 000,00 zł	100,00%
11	Linne	18 895,34 zł	18 830,67 zł	99,66%
11.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Linne	10 395,34 zł	10 332,00 zł	99,39%
11.2	Dofinansowanie wyposażenia strażnicy OSP - świetlicy wiejskiej w Sadłowie - realizacja celu wspólnego	4 000,00 zł	4 000,00 zł	100,00%
11.3	Dofinansowanie zadań SP w Sadłowie - doposażenie	2 000,00 zł	2 000,00 zł	100,00%
11.4	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	2 500,00 zł	2 498,67 zł	99,95%
12	Marianki	25 463,72 zł	25 458,74 zł	99,98%
12.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Marianki	1 480,00 zł	1 476,00 zł	99,73%
12.2	Budowa chodnika - zakup kostki betonowej	20 000,00 zł	20 000,00 zł	100,00%
12.3	Zakup tablic numerycznych	1 230,00 zł	1 229,02 zł	99,92%
12.4	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	2 753,72 zł	2 753,72 zł	100,00%
13	Podole	12 776,85 zł	12 767,40 zł	99,93%
13.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Podole	8 126,85 zł	8 118,00 zł	99,89%
13.2	Dofinansowanie zadań SP w Starorypinie Rządowym	1 000,00 zł	999,58 zł	99,96%
13.3	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 650,00 zł	3 649,82 zł	100,00%
14	Puszcza Rządowa	24 024,07 zł	24 000,07 zł	99,90%
14.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Puszcza	19 950,00 zł	19 926,00 zł	99,88%
14.2	Dofinansowanie zadań SP w Zakroczu - wyjazd studyjny	500,00 zł	500,00 zł	100,00%
14.3	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	2 524,07 zł	2 524,07 zł	100,00%
14.4	Doposażenie świetlicy wiejskiej	1 050,00 zł	1 050,00 zł	100,00%
15	Rusinowo	35 946,13 zł	35 839,66 zł	99,70%
15.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Rusinowo	7 000,00 zł	7 000,00 zł	100,00%
15.2	Modernizacja drogi gminnej nr 120347C Rusinowo - Rusinowo - sporządzenie	5 946,13 zł	5 946,13 zł	100,00%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

	dokumentacji			
15.3	Remont wjazdu do świetlicy - zakup materiałów	7 000,00 zł	6 992,44 zł	99,89%
15.4	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	2 200,00 zł	2 200,00 zł	100,00%
15.5	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 800,00 zł	3 701,09 zł	97,40%
15.6	Wyposażenie placu zabaw	10 000,00 zł	10 000,00 zł	100,00%
16	Rypałki Prywatne	21 504,69 zł	21 497,02 zł	99,96%
16.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Rypałki	4 000,00 zł	4 000,00 zł	100,00%
16.2	Doposażenie kompleksu rekreacyjnego sołectwa Rypałki	11 604,69 zł	11 604,69 zł	100,00%
16.3	Zakup tablic informacyjnych oraz kierunkowo-numerycznych	2 400,00 zł	2 400,00 zł	100,00%
16.4	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 500,00 zł	3 492,33 zł	99,78%
17	Sadłowo	31 672,19 zł	31 615,34 zł	99,82%
17.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Sadłowo	16 022,19 zł	15 985,75 zł	99,77%
17.2	Dofinansowanie wyposażenia strażnicy OSP - świetlicy wiejskiej w Sadłowie - realizacja celu wspólnego	5 000,00 zł	5 000,00 zł	100,00%
17.3	Dofinansowanie zadań SP w Sadłowie - doposażenie	2 000,00 zł	2 000,00 zł	100,00%
17.4	Zakup tablic informacyjnych oraz kierunkowo-numerycznych	1 000,00 zł	1 000,00 zł	100,00%
17.5	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 900,00 zł	3 900,00 zł	100,00%
17.6	Doposażenie świetlicy wiejskiej	2 000,00 zł	1 996,59 zł	99,83%
17.7	Zakup namiotu na potrzeby sołectwa	1 750,00 zł	1 733,00 zł	99,03%
18	Nowe Sadłowo	17 455,69 zł	17 411,53 zł	99,75%
18.1	Modernizacja przepustu gminnego	800,00 zł	800,00 zł	100,00%
18.2	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Nowe Sadłowo	10 000,00 zł	9 961,53 zł	99,62%
18.3	Dofinansowanie wyposażenia strażnicy OSP - świetlicy wiejskiej w Sadłowie - realizacja celu wspólnego	3 000,00 zł	3 000,00 zł	100,00%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

18.4	Dofinansowanie zadań SP w Sadłowie - doposażenie	1 000,00 zł	1 000,00 zł	100,00%
18.5	Zakup tablic kierunkowo- numerycznych	1 100,00 zł	1 100,00 zł	100,00%
18.6	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	1 555,69 zł	1 550,00 zł	99,63%
19	Sikory	17 005,80 zł	16 949,08 zł	99,67%
19.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Sikory	4 450,00 zł	4 428,00 zł	99,51%
19.2	Zakup i montaż lamp oświetleniowych	2 500,00 zł	2 500,00 zł	100,00%
19.3	Zakup tablic kierunkowo- numerycznych	850,00 zł	816,72 zł	96,08%
19.4	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	2 000,00 zł	2 000,00 zł	100,00%
19.5	Zagospodarowanie działki gminnej na terenie sołectwa	7 205,80 zł	7 204,36 zł	99,98%
20	Starorypin Prywatny	27 848,13 zł	27 804,78 zł	99,84%
20.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Starorypin Prywatny	11 848,13 zł	11 808,00 zł	99,66%
20.2	Zakup i montaż lamp oświetleniowych	8 500,00 zł	8 500,00 zł	100,00%
20.3	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	1 000,00 zł	999,11 zł	99,91%
20.4	Doposażenie świetlicy wiejskiej	4 000,00 zł	3 997,67 zł	99,94%
20.5	Doposażenie boiska wiejskiego	2 500,00 zł	2 500,00 zł	100,00%
21	Starorypin Rządowy	14 801,35 zł	14 799,61 zł	99,99%
21.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Starorypin Rządowy	6 101,35 zł	6 101,35 zł	100,00%
21.2	Dofinansowanie zadań SP w Starorypinie Rządowym	500,00 zł	499,00 zł	99,80%
21.3	Budowa altany na boisku wiejskim	6 700,00 zł	6 700,00 zł	100,00%
21.4	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	1 500,00 zł	1 499,26 zł	99,95%
22	Stawiska	19 705,14 zł	19 665,46 zł	99,80%
22.1	Modernizacja przepustu gminnego	600,00 zł	580,00 zł	96,67%
22.2	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Stawiska	14 000,00 zł	14 000,00 zł	100,00%
22.3	Zakup umundurowania dla strażaków sołectwa Stawiska	605,14 zł	598,00 zł	98,82%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

22.4	Zakup tablic kierunkowo- numerycznych	1 000,00 zł	1 000,00 zł	100,00%
22.5	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 500,00 zł	3 487,46 zł	99,64%
23	Stępowo	26 138,55 zł	26 053,00 zł	99,67%
23.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Stępowo	20 000,00 zł	19 926,00 zł	99,63%
23.2	Dofinansowanie rozbudowy strażnicy OSP Stępowo	3 000,00 zł	2 996,00 zł	99,87%
23.3	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 138,55 zł	3 131,00 zł	99,76%
24	Zakrocz	17 590,66 zł	16 880,83 zł	95,96%
24.1	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Zakrocz	1 940,66 zł	1 937,25 zł	99,82%
24.2	Modernizacja drogi gminnej nr 120323C Zakrocz-Czermin- sporządzenie dokumentacji	12 000,00 zł	11 345,00 zł	94,54%
24.3	Dofinansowanie zadań SP w Zakroczu	500,00 zł	500,00 zł	100,00%
24.4	Zakup tablic kierunkowo- numerycznych	600,00 zł	548,58 zł	91,43%
24.5	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	2 050,00 zł	2 050,00 zł	100,00%
24.6	Doposażenie świetlicy wiejskiej - strażnicy WOSP w Zakroczu	500,00 zł	500,00 zł	100,00%
Razem		561 101,57 zł	558 337,20 zł	99,51%

4. Infrastruktura techniczna i zagospodarowanie przestrzenne

4.1. Wodociągi i kanalizacja

Sytuacja w zakresie zaopatrzenia ludność w wodę przedstawia się korzystnie. Do sieci wodociągowej podłączonych jest około 72% gospodarstw indywidualnych. Woda dostarczana jest mieszkańcom gminy, po jej przygotowaniu do spożycia, z czterech stacji uzdatniania, będących własnością gminy. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 30 miejscowości.

Stacje uzdatniania wody (hydrofornie) znajdują się w następujących miejscowościach:

- Borzymin – o wydajności 37 m³/h,
- Kowalki - o wydajności 42 m³/h,
- Sadłowo - o wydajności 37 m³/h,
- Starorypin Prywatny - o wydajności 47 m³/h.

Długość sieci wodociągowej czynnej bez przyłączy wynosi 194,6 km, natomiast z przyłączami 332 km. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 43,50 km. Ścieki odprowadzane są do miejskiej oczyszczalni ścieków w Rypinie.

W 2019 roku rozbudowana została sieć wodociągowa. Poniżej zostało przedstawione zestawienie.

Lp.	Sieć wodociągowa [miejscowość]	Długość [mb]
1.	Zakrocz	18

W 2019 roku produkcja wody wyniosła 434,7 tys.m³, natomiast sprzedaż – 403,9 tys. m³. Straty w sieci wynoszą 95,8 tys. m³. Na cele technologiczne zużyto 9 tys. m³. Zakupiono od miasta Rypin 37,0 tys. m³ wody dla gospodarstw indywidualnych znajdujących się na pograniczu gminy Rypin a miasta Rypin. Ilość ścieków odprowadzonych wynosi 100,8 tys. m³.

Sprzedaż wody i odprowadzanie ścieków

	2018	2019
Produkcja wody	427,7 tyś m ³	434,7 tyś m ³
Sprzedaż wody	379,9 tyś m ³	403,9 tyś m ³
Zakup wody od innych podmiotów	59,1 tyś m ³	37,0 tyś m ³
Ilość ścieków odprowadzonych do oczyszczalni	95,6 tyś m ³	100,8 tyś m ³

Wpływy z tytułu dostarczenia wody za rok 2019 wyniosły 1 050 518,62 zł. Zaległości z tytułu opłaty za wodę na koniec 2019 roku wyniosła ok. 206 tys. zł.

W czerwcu 2018 r. przystąpiono do realizacji zadania, które kontynuowano w roku 2019 pn.: ”Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sadłowo z przewodem tłocznym do Starorypina Prywatnego”. Inwestycja o wartości ponad 2,3 mln złotych była współfinansowana w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Dofinansowanie wyniosło 63,63% kosztów kwalifikowalnych inwestycji. W wyniku realizacji w/w zadania powstało 8,095 km sieci kanalizacyjnej z 23 przyłączami kanalizacyjnymi. Inwestycja zakończyła się we wrześniu 2019 roku.

W roku sprawozdawczym na terenie gminy Rypin wybudowano 19 przydomowych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenach prywatnych nieruchomości.

4.2. Oświetlenie

W celu optymalizacji kosztów energii elektrycznej Gmina Rypin zrzeszona jest w Pomorskiej Grupie Konsultingowej S.A. Uczestnictwo w grupie zakupowej polega na przygotowaniu i przeprowadzeniu wyboru wykonawcy na zakup energii. Wybór wykonawcy dokonywany jest corocznie w przetargu nieograniczonym, przeprowadzanym w imieniu gmin zrzeszonych w grupie zakupowej przez Urząd Miasta Rypin. Z wykonawcą wybranym w przetargu gmina zawiera umowę sprzedaży energii elektrycznej. W wyniku przeprowadzonych działań oraz dzięki bardzo dużemu zapotrzebowaniu instytucji zrzeszonych w grupie zakupowej stawka 1 kWh jest niższa niż ta, którą można było uzyskać podczas indywidualnych negocjacji gminy i podległych jej jednostek. W roku 2019 Gmina Rypin zawarła umowy na zakup energii elektrycznej z dostawcami ENERGA Obrót (obiekty i lokale) oraz ENEA S.A. (oświetlenie drogowe). Usługi oświetleniowe obejmujące

zapewnienie pełnej sprawności technicznej opraw ulicznych w ilości 141 szt., świadczyła Energa Oświetlenie.

4.3. Drogi

Obsługę komunikacyjną Gminy Rypin zapewnia system dróg o znaczeniu wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Zestawienie długości dróg na terenie gminy:

- drogi wojewódzkie - 28,094 km
- drogi powiatowe - 41,591 km
- drogi gminne - 141,432 km (z czego 75,401 km tj. 53,31% stanowią drogi utwardzone).

Na terenie gminy Rypin swój przebieg zaznaczają cztery trasy dróg wojewódzkich. Posiadają one nawierzchnię utwardzoną (asfaltobeton). Są to drogi klasy technicznej III i IV relacji:

- Nr 534 Grudziądz – Wąbrzeźno – Golub – Dobrzyń – Rypin,
- Nr 557 Rypin – Lipno,
- Nr 560 Brodnica - Rypin - Sierpc - Bielsk,
- Nr 563 Rypin – Żuromin – Mława.

Do dróg powiatowych występujących na terenie gminy Rypin zaliczamy drogi relacji:

- Długie – Rakowo – Cetki,
- Rakowo – Czyżewo – Rusinowo,
- Długie – Rypin,
- Starorypin Rządowy – Rypin,
- Michałki – Starorypin Rządowy,
- Michałki – Sadłowo,
- Nowe Zasady – Sadłowo – Godziszewy,
- Borzymin – Głowińsk,
- Cetki – Balin,
- Rypin – Pręczi,
- Dylewo – Rogowo,
- Godziszewy – Dylewo,
- Wygoda – Sosnowo,
- Puszcza Miejska – Skrwilno,

Wszystkie wyżej wymienione drogi powiatowe posiadają nawierzchnie twarde – klasa techniczna V.

Drogi gminne

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym stanowiące sieć dróg służących miejscowym potrzebom z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Rodzaje nawierzchni i ich długość zgodnie z ewidencją dróg stan na 31.12.2019 r.:

- drogi o nawierzchni utwardzonej 75.401 km (53,31 %)
- drogi o nawierzchni gruntowej 65.031 km (46,69 %)

Na bieżąco prowadzone są remonty dróg gminnych oraz w miarę możliwości finansowych kompleksowe modernizacje.

Przeprowadzone inwestycje z zakresu infrastruktury drogowej w roku 2019:

Planowane wydatki zgodnie z uchwałą budżetową to 2.778.311 zł, wykonanie 2.558.632,81 zł (92,09 %)

- pomoc finansowa dla powiatu - rozbudowa drogi powiatowej Rypin – Starorypin wraz z przebudową mostu na rzece Rypienica – 40.310,86 zł,
- budowa chodników przy drogach gminnych realizacja w ramach funduszu sołeckiego – 33.680 zł,
- modernizacja dróg gminnych nieutwardzonych realizacja w ramach funduszu sołeckiego –238.650,73 zł,
- modernizacja dróg gminnych utwardzonych – 168.033,90 zł,
- opracowanie dokumentacji pod przyszłe inwestycje – 59.432,00 zł,
- przebudowa – modernizacja drogi Rusinowo – Rusinowo – 1.373.966,99 zł,
- przebudowa drogi gminnej Sikory – Gniazdek Etap II – 17.357,40 zł,
- przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Sadłowo – 285.938,65 zł,
- remont wiaduktu w miejscowości Starorypin Prywatny– 303.939,56 zł,
- rozbudowa drogi gminnej Głowińsk – Głowińsk – 37.322,72 zł.

Na zadania z zakresu bieżącego utrzymania dróg wydatkowano kwotę 741.304,30 zł, z czego na wynagrodzenia i pochodne pracowników drogowych przypada 409.473,30 zł, natomiast pozostała kwota tj. 331.831 zł dotyczyła: umieszczenia w pasie drogi urządzeń infrastrukturalnych, zakupu kruszywa, remontu dróg gminnych poprzez nawożenie piaskiem i żwirem, odśnieżania dróg gminnych, ryczałtów samochodowych pracowników drogowych, wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, zakupu rur betonowych, zakupu paliwa, oleju napędowego, usług telekomunikacyjnych, zakupu części zamiennych do równiarki, koparko-ładowarki itp.

Na realizację inwestycji z zakresu infrastruktury drogowej w roku 2019 gmina otrzymała dotację celową na kwotę 42 300 zł – zadanie pn. „Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie geodezyjnym Sadłowo” („Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Sadłowo”). Zadanie inwestycyjne zrealizowano z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – Urząd Marszałkowski w Toruniu oraz dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych na realizację zadania pn. „Przebudowa – modernizacja drogi Rusinowo – Rusinowo” na kwotę 681 821,00 zł.

Na bieżące utrzymanie przystanków autobusowych wydatkowane następujące środki:

Plan 10.000 zł, wykonanie 6 130,75 zł (61,31 %)

4.4. Zagospodarowanie przestrzenne

Na koniec roku 2019 na terenie gminy Rypin obowiązywało 21 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

1. Uchwała Nr 75/95 Rady Gminy w Rypinie z dnia 27 września 1995 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych położonych nad jeziorem Czarownica wieś Borzymin (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego Nr 10 z dnia 22 listopada 1995 r. poz. 74.).
2. Uchwała Nr 103/96 Rady Gminy w Rypinie z dnia 29 czerwca 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych położonych nad jeziorem Długie wieś Rakowo (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego Nr 14 z dnia 9 września 1995 r. poz. 111.).
3. Uchwała Nr 104/96 Rady Gminy w Rypinie z dnia 29.06.1996 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie zmiany funkcji dla gruntu rolnego na tereny pod urządzenia infrastruktury technicznej związanej z rozbudową Zakładu „GASPOL” spółka z o.o. (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego Nr 11, poz. 96 z dnia 14.08.1996 r.).
4. Uchwała Nr 105/96 Rady Gminy w Rypinie z dnia 29.06.1996 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie zmiany funkcji dla gruntu rolnego na tereny pod urządzenia

infrastruktury technicznej związanej z budową pośredniej stacji pomp na „Pomorskim rurociągu Ropy Naftowej” w Puszczy Miejskiej wraz z dosyłowymi liniami elektroenergetycznymi 110 kV (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego Nr 11, poz. 97 z dnia 14.08.1996 r.).

5. Uchwała nr 136/97 Rady Gminy w Rypinie z dnia 18 kwietnia 1997 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin dotyczących dopuszczenia funkcji mieszkalno- usługowej na terenach rekreacyjno-wypoczynkowych nad jeziorem Długie we wsi rakowo sołectwo Czyżewo (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego Nr 15, poz. 74 z dnia 19.07.1997 r.).
6. Uchwała nr 12/98 Rady Gminy Rypin z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla budynków mieszkalnych jednorodzinnych położonych we wsi Cetki gm. Rypin działki o numerach ewidencyjnych 34/1, 34/2, 34/3, 35, 104 i część działki nr 36 (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 27, poz. 183 z dnia 1999-04-21).
7. Uchwała nr 13/98 Rady Gminy Rypin z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych położonych nad jeziorem Długie wieś Rakowo sołectwo Czyżewo oraz Borzymin nad jeziorem Czarownica, dotyczących rozszerzenia zapisów ustaleń z zakresu architektury i zagospodarowania przestrzennego (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 27, poz. 184 z dnia 1999-04-21).
8. Uchwała nr 171/02 Rady Gminy Rypin z dnia 25 czerwca 2002 w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rypin w części wsi Marianki obejmującego teren o funkcji mieszkalno-rolnej na funkcję przemysłowo-usługową wielofunkcyjną (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 90, poz. 1848 z dnia 2002-07-26).
9. Uchwała nr XVIII/126/08 Rady Gminy Rypin z dnia 2 września 2008 w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obejmującym fragment wsi Dylewo (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 127, poz. 2029 z dnia 2010-10-09).

10. Uchwała nr XXII/159/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 25 lutego 2009 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin, obejmującego fragment wsi Dylewo, działkę o nr ewidencyjnym 131/1, przeznaczoną pod funkcję produkcyjno-usługową (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 36, poz. 785 z dnia 2009-04-17).
11. Uchwała nr XXII/160/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 25 lutego 2009 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin. Plan obejmuje fragment wsi Dylewo, działkę o nr ewidencyjnym 37, przeznaczoną pod funkcję produkcyjno-usługową (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 36, poz. 786 z dnia 2009-04-17).
12. Uchwała nr XXII/161/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 25 lutego 2009 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin. Plan obejmuje fragment wsi Głowińsk, działkę o numerze ewidencyjnym 265, z przeznaczeniem pod funkcję mieszkaniowo-usługową (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 36, poz. 787 z dnia 2009-04-17).
13. Uchwała nr XXIV/185/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 27 maja 2009 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Starorypin Rządowy działka o nr ewidencyjnym 15/2 (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 78, poz. 1402 z dnia 2009-07-24).
14. Uchwała nr XXVI/194/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 11 sierpnia 2009 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w fragmencie wsi Rusinowo na działkach o nr ewidencyjnych: 326/8 i 481/4 (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 123, poz. 2054 z dnia 2009-12-07).
15. Uchwała nr XXVII/199/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 22 września 2009 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Rakowo sołectwo Czyżewo, działki o nr ewidencyjnych: 367/2 i 367/3 (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 123, poz. 2055 z dnia 2009-12-07).

16. Uchwała nr XXXVII/255/10 RADY GMINY RYPIN z dnia 29 września 2010 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin dla wybranego obszaru położonego w miejscowości Puszcza Miejska (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 214, poz. 2985 z dnia 2010-12-30).
17. Uchwała nr XXXVII/257/10 RADY GMINY RYPIN z dnia 29 września 2010 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin dla wybranego obszaru położonego w miejscowości Puszcza Miejska - działki o nr ewidencyjnych 90, 106 i 121/7 (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 214, poz. 2986 z dnia 2010-12-30).
18. Uchwała nr IV/24/11 RADY GMINY RYPIN z dnia 15 lutego 2011 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Starorypin Rządowy (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 153, poz. 1295 z dnia 2011-07-11).
19. Uchwała nr XXIV/141/12 RADY GMINY RYPIN z dnia 28 grudnia 2012 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Cetki (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego poz. 380 z dnia 2013-01-15).
20. Uchwała nr XXIV/142/12 RADY GMINY RYPIN z dnia 28 grudnia 2012 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego we wsi Rakowo, sołectwo Czyżewo (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Poz. 381 z dnia 2013-01-15).
21. Uchwała nr X/78/15 RADY GMINY RYPIN z dnia 20 listopada 2015 w sprawie w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Starorypin Prywatny (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2015 r., poz. 3723 z dnia 2015-11-30).

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

W 2019 roku wydano 151 pozytywnych decyzji o warunkach zabudowy oraz 10 odmownych:

Rodzaj decyzji	2018	2019
o warunkach zabudowy dot. zabudowy mieszkaniowej	115	113
o warunkach zabudowy dot. zabudowy wielorodzinnej	2	0
o warunkach zabudowy dot. zabudowy usługowej	16	4
o warunkach zabudowy dot. uzupełnienia zabudowy zagrodowej w gospodarstwie rolnym	19	34

Wydano również 17 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego:

- Rozbudowa istniejącej strażnicy OSP, przewidziana do realizacji na działce 196 w miejscowości Kowalki,
- Budowa linii kablowej nn 0,4 kV z szafkami pomiarowymi, przewidziana do realizacji na dz. nr 260/17, 260/3, 260/10, 260/21, 260/22, 260/23, 260/24, 260/25, 260/26, 260/27 w miejscowości Godziszewy,
- Rozbudowa sieci wodociągowej, przewidziana do realizacji na dz. nr 190/1, 199/1, 200/2, 200/1, 201/4, 201/2, 201/3, 189, 182, 188, 180/2 w miejscowości Kowalki,
- Rozbudowa sieci wodociągowej, przewidziana do realizacji na dz. nr 246/4 i 246/2 w miejscowości Godziszewy oraz na dz. nr 299, 63/2, 63/1, 64/3, 64/4, 64/5, 64/6, 64/7, 64/8, 64/9, 64/10, 64/11, 64/12 i 64/13 w miejscowości Kwiatkowo,
- Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej, przewidziana do realizacji na dz. nr 226, 228/15, 228/16, 228/17, 233, 234/4, 234/1, 234/2, 234/3, 213/14, 212/4, 213/13 w miejscowości Kowalki,
- Rozbudowa sieci wodociągowej, przewidziana do realizacji na dz. nr 107/1, 100, 101/1, 10/2 w miejscowości Nowe Sadłowo oraz dz. nr 639 w miejscowości Sadłowo,
- Budowa linii kablowych nN 0,4kV, zabudowa szafek kablowo-pomiarowych nN 0,4kV, budowa stanowiska słupowego SN 15kV z zejściem kablowym, zabudowa rozłącznika napowietrznego SN 15 kV, budowa linii kablowej SN 15 kV, budowa słupowej stacji transformatorowej SN/nN 15/0,4 kV, przewidziana do realizacji na dz.

nr 64/1, 64/3, 64/4, 64/5, 64/6, 64/7, 64/8, 64/9, 64/10, 64/11, 64/12, 65, 158/1, 158/3, 158/5, 158/6, 158/7, 158/8 w miejscowości Kwiatkowo,

- Budowa linii kablowej SN 15 kV, budowa stanowiska słupowego z zejściem kablowym SN 15kV, zabudowa rozłącznika napowietrznego SN 15 kV, budowa dz. nr słupowej stacji transformatorowej SN/nN 15/0,4 kV, budowa złącza kablowego SN 15 kV, budowa linii kablowych nN 0,4 kV i budowa małogabarytowej stacji transformatorowej SN/nN 15/0,4 kV, przewidziana do realizacji na dz. nr 42, 40, 5, 1, 2 w miejscowości Puszcza Rządowa, dz. nr 137, 139 w miejscowości Dębiany, dz. nr 14/3, 3014/2 w miejscowości Zakrocz, dz. nr 52/7, 52/6, 52/5 w miejscowości Puszcza Miejska,
- Rozbudowa sieci wodociągowej, przewidziana do realizacji na dz. nr 80/4, 80/6, 80/7, 80/8 w miejscowości Marianki,
- Rozbudowa sieci wodociągowej, przewidziana do realizacji na dz. nr 226, 213/14, 213/7, 213/6, 213/3, 234/3 w miejscowości Kowalki
- Rozbudowa sieci wodociągowej, przewidziana do realizacji na dz. nr 106/2, 107/24, 278/1, 278/2, 278/3 w miejscowości Godziszewy,
- Budowa sieci elektroenergetycznej SN 15kV, przewidziana do realizacji na dz. nr 52/6, 52/5, 52/7, 2/2 w miejscowości Puszcza Miejska, dz. nr 1, 20, 21/1, 23/1, 22, 29/1, 30/1, 27/1, 28/1, 31/1, 32/2, 33 w miejscowości Puszcza Rządowa, dz. nr 262, 233, 273/2, 3015 w miejscowości Zakrocz, dz. nr 39, 128/3, 3001/7 w miejscowości Kwiatkowo oraz dz. nr 17/2, 15/2, 16, 107/6, 17/12, 17/11, 19/2, 18/1, 45/1, 46/2, 47/1, 49/1, 17/13, 104/1, 17/16, 100/1, 100/2, 93/2, 82, 83/2, 83/1, 74, 70, 75, 76, 12 w miejscowości Skudzawy,
- Rozbudowa stacji elektroenergetycznej 110/15/6 kv Puszcza Miejska wraz z budową budynku technicznego oraz infrastrukturą towarzyszącą, przewidziana do realizacji na dz. nr 52/5 w miejscowości Puszcza Miejska,
- Budowa linii kablowej nN 0,4 kV oraz zabudowa szafki kablowo pomiarowej nN 0,4 kV, przewidziana do realizacji na dz. nr 142/2, 111/3, 166 w miejscowości Dylewo,
- Rozbudowa sieci wodociągowej, dz. nr 404/1, 403, 402, 401/1, 400/1, 399, 398/1, 396, 395, 394 w miejscowości Sadłowo,
- Budowa linii kablowej nn-0,4kV, przewidziana do realizacji na dz. nr 153/6, 153/10, 153/7, 153/8, 153/9, 188, 153/2 w miejscowości Zakrocz,
- Budowa sieci elektroenergetycznej SN 15kV, przewidziana do realizacji na dz. nr 13, 41, 20, 8, 75, 118, 119/1, 117/1, 119/2, 120/1, 122/2 w miejscowości Dębiany, dz. nr

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

30/3, 74/1, 13/1, 12/1, 14/3, 12/3, 10, 8, 14/1, 15/1, 16/1, 17/5, 30/6, 30/7, 30/5, 27/1, 30/8, 31, 84/9, 86/6, 86/7, 86/9, 34/1, 35/1, 42/1, 43/7, 43/6, 43/4, 43/8, 43/2, 152/2, 153, 96, 95, 122/10 w miejscowości Dylewo, dz. nr 188, 204, 200, 205, 201, 203, 129/1, 130, 139, 135, 147, 150, 83, 82, 79, 81/1, 58/1, 3014/1 w miejscowości Zakrocz.

5. Gospodarka odpadami i ochrona środowiska

5.1. Gospodarka odpadami

Gmina Rypin zorganizowała odbiór odpadów komunalnych od nieruchomości zamieszkałych. Od nieruchomości niezamieszkałych tzn. zakładów, przedsiębiorstw, sklepów z terenu gminy Rypin odbierane są odpady na podstawie umowy podpisanej bezpośrednio z odbiorcą odpadów.

Umowa na świadczenie usługi odbioru i transportu odpadów.

W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego w dniu 8 grudnia 2018 roku wyłoniono firmę świadczącą usługi w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W 2019 roku usługi w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi świadczyło Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Komunalne „KOMES” Sp. z o. o. oraz Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „RYPIN” Sp. z o. o.

Podobnie jak w roku ubiegłym umowę podpisano na czas od dnia 01.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r.

Przedmiotem umowy było świadczenie usługi odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, gminnych budynków użyteczności publicznej, przystanków autobusowych, placów zabaw na terenie gminy Rypin oraz utworzenie, utrzymanie i obsługa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wraz z zagospodarowaniem zebranych odpadów. W zakres rzeczowy umowy wchodziło również zaopatrzenie nieruchomości w worki na odpady segregowane, pojemniki na odpady zmieszane.

Odpady po odebraniu są transportowane do instalacji zagospodarowania odpadów wskazanej w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami, tj. regionu 3 lipnowsko – rypińskiego, co oznacza, że zebrane na terenie Gminy Rypin odpady komunalne mogą trafić do jednego ze wskazanych w Planie RIPOK-ów.

Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy zostało przyjęte zgodnie z ofertą złożoną przez wykonawcę i wyniosło za cały okres jej realizacji brutto: 666 247,68 zł (słownie: sześćset sześćdziesiąt sześć tysięcy dwieście czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt osiem

groszy). W roku poprzednim była to kwota 594 864,00 zł (słownie: pięćset dziewięćdziesiąt cztery tysiące osiemset sześćdziesiąt cztery zł).

Oplata za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rada Gminy Rypin ustaliła, że najbardziej optymalną opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi będzie opłata naliczana od liczby osób zamieszkałych na terenie nieruchomości. W styczniu 2019 roku opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 7,00 zł miesięcznie od osoby, jeżeli odpady komunalne były zbierane i odbierane w sposób selektywny, oraz 11,00 zł miesięcznie od osoby, jeżeli odpady komunalne nie były w sposób selektywny zbierane i odbierane. Jednak ze względu na brak bilansowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zaszła konieczność zwiększenia opłat. Od 1 lutego 2019 roku zaczęły obowiązywać nowe stawki opłat w wysokości 8 zł i 12 zł.

W związku z wprowadzoną nowelizacją ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 z późn. zm.) od 1 września 2019 roku, wszyscy właściciele nieruchomości zostali ustawowo zobowiązani do selektywnego zbierania i przekazywania odpadów komunalnych do zagospodarowania.

Pobierana w 2019 roku opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi przeznaczona była na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w skład, których wchodził odbiór, transport, utylizacja odpadów, utrzymanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) i Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), koszt obsługi administracyjnej i informatycznej systemu itp.

Wpłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2019 r. wyniosły 647 298,05 zł.

W kwocie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przysługiwał mieszkańcom: odbiór odpadów z pojemnika zielonego na odpady zmieszane, odbiór odpadów segregowanych, możliwość dostarczenia wytworzonych odpadów do PSZOK zgodnie z obowiązującym harmonogramem.

Deklaracje

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana jest na podstawie złożonej przez mieszkańca deklaracji. Osoby składające deklarację podają liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość i sposób gospodarowania odpadami.

W systemie gospodarowania odpadami mieliśmy na dzień 31.12.2019 1845 aktywnych deklaracji. Ogólna liczba osób zgłoszonych (zamieszkujących) w deklaracjach na dzień 31.12.2019 r. wyniosła 6329.

	Liczba aktywnych deklaracji	Liczba osób zgłoszonych (zamieszkujących)
2018	1885	6403
2019	1845	6329

Rodzaj i częstotliwość odbioru stałych odpadów komunalnych.

W 2019 roku odpady odbierane były z podziałem na następujące frakcje:

- zmieszane odpady komunalne (zbierane do pojemnika),
- odpady komunalne zbierane selektywnie: tworzywa sztuczne, metale oraz opakowania wielomateriałowe(worek żółty),
- papier, tektura (worek niebieski),
- odpady ulegające biodegradacji (worek brązowy),
- szkło (worek zielony).
- Baterie (kod 20 01 33) –we wskazanych punktach użyteczności publicznej.

Odbiór odpadów z terenu nieruchomości odbywał się następująco:

1) budynki jednorodzinne:

- a) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – raz na cztery tygodnie,
- b) papier i tektura – raz na cztery tygodnie,
- c) tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale i szkło – raz na cztery tygodnie,
- d) odpady komunalne ulegające biodegradacji i odpady zielone: - w okresie od 1 maja do 30 września – raz na dwa tygodnie, - w okresie od 1 października do 30 kwietnia – raz na cztery tygodnie;

2) budynki wielolokalowe:

- a) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – raz na tydzień,
- b) papier i tektura – raz na dwa tygodnie,
- c) tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale i szkło – raz na dwa tygodnie,
- d) odpady komunalne ulegające biodegradacji i odpady zielone - raz na tydzień.

Wykonawca odbierał od właścicieli nieruchomości zamieszkałych każdą ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych zgromadzonych w pojemnikach lub innych opakowaniach.

- 3) szkoły – raz na tydzień,
- 4) gminne obiekty użyteczności publicznej (świetlice, strażnice OSP, place zabaw, budynki socjalne) – raz na miesiąc,
- 5) przystanki autobusowe – 2 razy na miesiąc.

W poprzednim roku w każdej z miejscowości w formie wystawek dwa razy odbierano odpady ponadgabarytowe, w tym odpady które mogą być przyjmowane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

PSZOK pracował w wymiarze 110 godzin w miesiącu, w tym 16 godzin w soboty. Do punktu przyjmowane były odpady komunalne powstające w gospodarstwach domowych na terenie gminy Rypin: papier i tektura, opakowania z papieru i tektury, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, metale, opakowania z metali oraz opakowania wielomateriałowe, szkło oraz opakowania ze szkła, odpady zielone, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstwa domowego, zużyte opony pochodzące z gospodarstwa domowego, popiół, tekstylia i odzież.

Sprawozdawczość.

Gmina zobowiązana jest (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w prawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych) do osiągnięcia poziomów odzysku odpadów segregowanych oraz ograniczenia masy składowanych odpadów biodegradowalnych. W przypadku nieosiągnięcia poziomów recyklingu na gminę może zostać nałożona kara. Wójt corocznie sporządza sprawozdanie realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, które przedkłada Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

W związku wprowadzeniem zmian w przepisach tj. art. 2 pkt 3) ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 poz. 150) sprawozdania za 2019 r. przedkładane do wójta przez podmiot odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkt selektywnego

zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), **przekazuje się w terminie do dnia 30 czerwca 2020 r. Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019 rok wójt przekazuje w terminie do dnia 31 sierpnia 2020 r.**

Brak cząstkowych sprawozdań powoduje, że nie jesteśmy w stanie na chwilę obecną podać łącznej masy odebranych odpadów komunalnych w roku 2019.

5.2. Ochrona Środowiska

Wymiana źródeł ciepła na terenie gminy Rypin

W 2019 r. mieszkańcy gminy Rypin mieli możliwość skorzystać z dofinansowania do wymiany źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi w budynkach i lokalach mieszkalnych. Z dofinansowania skorzystały 4 osoby. Każdy z wnioskodawców otrzymał zwrot w wysokości 2 tyś. zł z budżetu Gminy Rypin. Dofinansowaniu podlegała wyłącznie całkowita wymiana źródeł ciepła zasilanego paliwami stałymi w budynkach i lokalach na: kotły gazowe, kotły elektryczne kotły olejowe, LPG, kotły na paliwo stałe w tym biomasę, bez dodatkowego rusztu, pompy ciepła. Dotacja obejmowała zakup, montaż i uruchomienie źródła ciepła.

Azbest

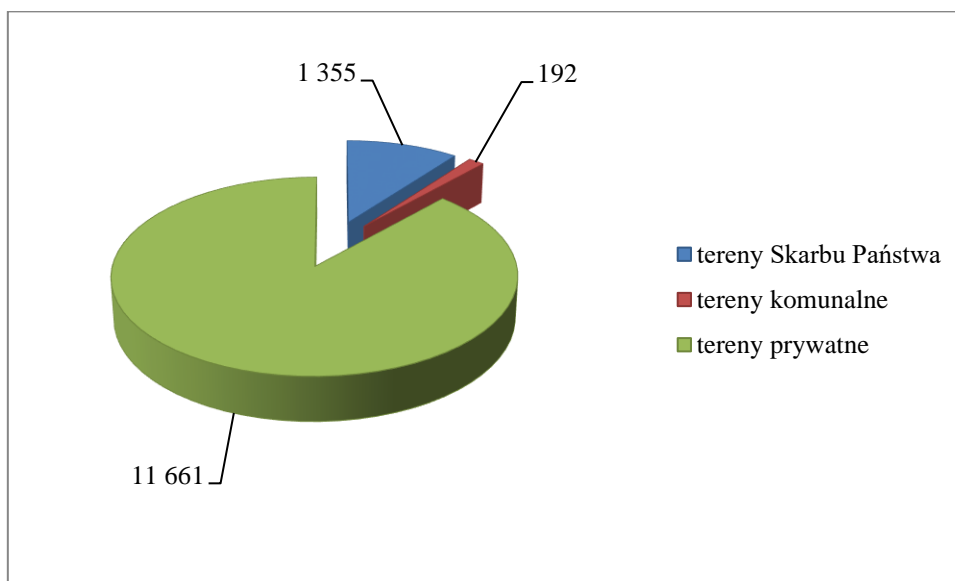
Gmina sukcesywnie dokonuje likwidacji wyrobów zawierających azbest. W 2019 roku ze wszystkich nieruchomości objętych zadaniem usunięto wyroby zawierające azbest w łącznej ilości 135,60 Mg. Dokonano wyłącznie odbioru i unieszkodliwienia odpadów zawierający azbest. Łączna wartość przedmiotu zamówienia wyniosła 41.005,44 zł. Azbest odebrano z 38 posesji na terenie gminy Rypin.

6. Mienie komunalne

6.1. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności

Stan mienia komunalnego.

Na koniec roku 2019 w zasobie mienia komunalnego Gminy Rypin było 192 ha, pozostała część gruntów to tereny Skarbu Państwa 1.355 ha i tereny prywatne 11.661 ha.

Pozostałe mienie komunalne Gminy Rypin to:

1. Lokale mieszkalne:
  - 1) Borzymin 5 – 1 lokal,
  - 2) Sadłowo – 3 lokale,
  - 3) Starorypin Rządowy 13 – 1 lokal.
2. Lokale socjalne:
  - 1) Marianki 31 – 3 lokale,
  - 2) Marianki 31A – 4 lokale,
  - 3) Sadłowo 51 – 4 lokale
  - 4) Stępowo 37 – 2 lokale,
  - 5) Puszcza Rządowa 35 – 19 lokali + budynek gospodarczy.
3. Obiekty oświatowe:
  - 1) Szkoła Podstawowa w Borzyminie,
  - 2) Szkoła Podstawowa w Kowalkach,

- 3) Szkoła Podstawowa w Sadłowie,
  - 4) Szkoła Podstawowa w Starorypinie Rządowym,
  - 5) Szkoła Podstawowa w Stępowie,
  - 6) Szkoła Podstawowa w Zakroczu.
4. Obiekty kulturalne:
- 1) Gminna Biblioteka w Kowalkach, filie w Borzyminie i Sadłowie,
  - 2) Pałac w Sadłowie,
  - 3) Świetlica wiejska w Balinie,
  - 4) Świetlica wiejska w Borzyminie,
  - 5) Świetlica wiejska w Cetkach,
  - 6) Świetlica wiejska w Czyżewie,
  - 7) Świetlica wiejska w Dębianach,
  - 8) Świetlica wiejska w Dylewie,
  - 9) Świetlica wiejska w Głowińsku,
  - 10) Świetlica wiejska w Mariankach,
  - 11) Świetlica wiejska w Puszczy Rządowej,
  - 12) Świetlica wiejska w Rusinowie,
  - 13) Świetlica wiejska w Starorypinie Prywatnym.
5. Obiekty użytkowe Gminy Rypin:
- 1) Budynek Urzędu Gminy Rypin, ul. Lipnowska 4, Rypin,
  - 2) Budynek garażowy – ul. Lipnowska 4, Rypin
  - 3) Budynek biurowo – socjalny (Baza Magazynowo - Warsztatowa) – Głowińsk 39,
  - 4) Budynek Magazynowy Nr 2 (Baza Magazynowo - Warsztatowa) – Głowińsk 39,
  - 5) Budynek socjalno – warsztatowy Nr 3 (Baza Magazynowo - Warsztatowa) – Głowińsk 39,
  - 6) Budynek Magazynowy Nr 4 (Baza Magazynowo - Warsztatowa) – Głowińsk 39,
  - 7) Budynek Magazynowy Nr 5 (Baza Magazynowo - Warsztatowa) – Głowińsk 39,
6. Obiekty OSP:
- 1) Strażnica OSP i świetlica wiejska w Godziszewach,
  - 2) Strażnica OSP i świetlica wiejska w Kowalkach
  - 3) Strażnica OSP i świetlica wiejska w Rypalkach Prywatnych,
  - 4) Strażnica OSP i świetlica wiejska w Sadłowie,
  - 5) Strażnica OSP i świetlica wiejska w Stępowie,
  - 6) Strażnica WOSP i świetlica wiejska w Zakroczu.

7. Obiekty sportowe:

- 1) Orlik Kowalki,
- 2) Boisko Grot Kowalki,
- 3) Boisko przy SP Borzymin,
- 4) Boisko przy SP Sadłowo,
- 5) Boisko przy SP Stepowo,
- 6) Boisko przy SP Starorypin Rządowy,
- 7) Boisko przy SP Zakrocz,
- 8) Boisko w Parku w Sadłowie,
- 9) Kort tenisowy w Parku w Sadłowie,
- 10) Boisko przy budynku socjalnym w Puszczy Rządowej,
- 11) Boisko przy budynku socjalnym w Mariankach,
- 12) Boiska przy świetlicach wiejskich w miejscowościach: Rypałki Prywatne, Dylewo, Rusinowo, Czyżewo, Kowalki, Godziszewy, Cetki, Starorypin Prywatny.
- 13) „Siłownie na wolnym powietrzu”: Zakrocz, Stepowo, Starorypin Prywatny, Rypałki Prywatne, Rusinowo, Dębiany, Kowalki, Sadłowo, Balin, Borzymin.

8. Place zabaw:

- 1) Plac zabaw w Balinie,
- 2) Plac zabaw w Borzyminie,
- 3) Plac zabaw w Czyżewie
- 4) Plac zabaw w Dębianach,
- 5) Plac zabaw w Dylewie,
- 6) Plac zabaw w Głowińsku,
- 7) Plac zabaw w Kowalkach,
- 8) Plac zabaw w Mariankach,
- 9) Plac zabaw w Puszczy Rządowej,
- 10) Plac zabaw w Rusinowie,
- 11) Plac zabaw w Rypałkach Prywatnych,
- 12) Plac zabaw w Sadłowie przy SP,
- 13) Plac zabaw w Sadłowie przy budynku Pałacu,
- 14) Plac zabaw w Starorypinie Rządowym,
- 15) Plac zabaw w Stępowie,
- 16) Plac zabaw w Zakroczu.

9. Tereny zielone

- 1) Park w Sadłowie,
  - 2) Park w Rusinowie
  - 3) Teren rekreacyjny w Kowalkach,
  - 4) Teren rekreacyjny w Balinie,
  - 5) Las Puszcza Miejska,
10. Obiekty wodociągowe:
- 1) Stacja Uzdatniania Wody w Borzyminie,
  - 2) Stacja Uzdatniania Wody w Kowalkach,
  - 3) Stacja Uzdatniania Wody w Sadłowie,
  - 4) Stacja Uzdatniania Wody w Starorypinie Prywatnym
11. Sieć wodociągowa:
- 1) Przesyłowa sieć wodociągowa – 194,6km,
  - 2) Przyłącza wodociągowe – 137,4 km,
12. Sieć kanalizacji sanitarnej:
- 1) Sieć kanalizacji sanitarnej – 43,5km
13. Przepompownie ścieków: 15 szt
14. Obiekty drogowe:
- 1) Na rzece Rypienica w Rusinowie – 1 szt
  - 2) Wiadukt kolejowy – 2 szt
15. Środki transportu:
- 1) Autobus Autosan,
  - 2) MERCEDES – BENZ SPRINTER,
  - 3) Opel Vivaro,
  - 4) Żuk – Lublin,
  - 5) Volkswagen,
  - 6) Samochód ciężarowy MAN.
16. Maszyny do robót drogowych:
- 1) Koparko – ładowarka JCB,
  - 2) Spycharka,
  - 3) Koparko – ładowarka,
  - 4) Równiarka,
  - 5) Koparka białoruś.

6.2. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego:

Dzierżawa i użytkowanie wieczyste

Gmina posiada 5,9255 ha gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste oraz 68,8345 ha gruntów oddanych w dzierżawę. W 2019 roku dokonano przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem geodezyjnym 197/14 w miejscowości Kowalki.

Dochody Gminy Rypin w 2019 roku z tytułu praw własności wyniosły 77.062,84 zł w tym:

- a) wpłaty za użytkowanie wieczyste – 4.560,90 zł,
- b) dochody z tytułu dzierżaw gruntu oraz najmu lokali mieszkalnych i użytkowych – 72.501,94 zł.

7. Oświata, wydarzenia kulturalne, promocja gminy

7.1. Oświata

Sieć szkolna w roku 2019 to:

- Szkoła Podstawowa im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kowalkach,
- Szkoła Podstawowa w Sadłowie,
- Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Starorypinie Rządowym,
- Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej – Curie w Stępowie,
- Szkoła Podstawowa w Zakroczu.

Wszystkie gminne szkoły posiadają w swojej strukturze oddziały przedszkolne.

Baza oświatowa

Gmina Rypin dysponuje sześcioma budynkami szkolnymi, które spełniają obowiązujące wymogi bezpieczeństwa oraz higieny nauki i pracy. Regularnie przeprowadzane remonty i inwestycje przyczyniają się do poprawy komfortu uczniów, nauczycieli oraz obsługi.

W 2019 roku kontynuowano wymianę instalacji elektrycznej w Szkole Podstawowej w Borzyminie, pomalowano pomieszczenia oraz korytarze na pierwszym piętrze, naprawiono instalację centralnego ogrzewania oraz elewację budynku, w Szkole Podstawowej w Kowalkach dokonano adaptacji pomieszczeń z przeznaczeniem na oddział przedszkolny (w zakres prac wchodziło m.in.: malowanie, położenie paneli, naprawa instalacji elektrycznej, wymiana oświetlenia), w Szkole Podstawowej w Starorypinie Rządowym przeprowadzono remont pokrycia dachu, instalacji elektrycznej oraz elementów sanitarnych, w Szkole Podstawowej w Sadłowie dokonano naprawy instalacji elektrycznej oraz konserwacji układu centralnego ogrzewania. W Szkole Podstawowej w Stępowie dokonano wymiany elementów oświetleniowych, grzejnika oraz położono płytki. Natomiast w Szkole Podstawowej w Zakroczu przeprowadzono kompletny przegląd instalacji centralnego ogrzewania (wymieniono mocowania i uszczelnienia grzejników). Ponadto, wymieniono elementy wyposażenia sanitarnego.

Szkoły podstawowe dysponują bardzo dobrze wyposażoną bazą pomocy dydaktycznych oraz materiałów edukacyjnych.

Szkoły Podstawowe w Kowalkach oraz w Starorypinie Rządowym w ramach przeprowadzonego w 2019 roku konkursu #OSEWyzwanie otrzymają mobilne pracownie informatyczne składające się z 16 komputerów każda. Wartość sprzętu szacuje się na 80 000 zł.

Gmina Rypin otrzymała również finansowe wsparcie, aplikując do wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. **Otrzymane środki w wysokości 17 720 zł pozwoliły przeprowadzić kompleksowy remont stołówki i jadalni szkolnej w Szkole Podstawowej w Kowalkach, natomiast wkład własny w wysokości 4 600 zł został przeznaczony na zakup sprzętu (zamrażarka oraz zmywarka).**

W 2019 roku gminie Rypin udało się pozyskać dodatkowe środki z rezerwy 0,4% części oświatowej subwencji ogólnej na wyposażenie w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w dwóch szkołach: Szkole Podstawowej w Kowalkach (5 000 zł) oraz w Szkole Podstawowej w Zakroczu (5 102 zł). Ponadto, otrzymaliśmy również środki (10 000 zł) na doposażenie klasy, powstałej w wyniku adaptacji dotychczasowej harcówki, znajdującej się w budynku Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach.

Zadania oświatowe

Gmina Rypin realizuje szereg zadań oświatowych, których zakres wynika bezpośrednio z ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzeń wykonawczych. Wśród nich są: kompleksowe zabezpieczenie działalności szkół podstawowych wraz z oddziałami przedszkolnymi oraz zapewnienie dostępu do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych z terenu gminy, poprzez finansowanie transportu do specjalistycznych placówek znajdujących się poza obszarem Gminy Rypin.

Zadania oświatowe realizowane są w oparciu o środki przekazywane z budżetu państwa w formie subwencji oraz środki własne, pochodzące z budżetu gminy.

Gmina Rypin jest aktywnym uczestnikiem programów edukacyjnych, mających na celu wyrównywanie szans oraz doskonalenie bazy oświatowej. W roku szkolnym 2018/2019 gminne szkoły brały udział m.in. w następujących Programach:

- Ogólnopolska Sieć Edukacyjna OSE – szkoły z terenu gminy zostały uwzględnione w programie zapewniającym dostęp do szybkiej sieci Internet, opartej o technologię światłowodową – obecnie realizacja programu wkracza w decydującą fazę polegającą na podłączeniu szkół do nowej infrastruktury,
- Programy: „MegaMisja” oraz #SuperKoderzy – wsparcie uczniów oraz kadry w rozwijaniu umiejętności cyfrowych, robotyki i programowania. Programy realizowane w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach, w ramach współpracy z Fundacją Orange,
- Program mPotęga – program grantowy realizowany przez mBank, zachęcający uczniów, nauczycieli, rodziców i pasjonatów matematyki do kreatywności.
- Projekt edukacyjny „Szkoła Jutra” – realizowany w powiecie rypińskim projekt rozwijający kompetencje kluczowe, wspierający rozwój edukacji w obszarach nauk przyrodniczych, przedmiotów ścisłych, nauki programowania - szkoły otrzymały nowoczesne wyposażenie niezbędne do skutecznego przekazywania wiedzy (m.in. edukacyjne roboty do nauki programowania, sprzęt komputerowy, wyposażenie pracowni do nauki przedmiotów przyrodniczych), a nauczyciele zdobyli nowe kwalifikacje, uczestnicząc w dedykowanych szkoleniach, poprzedzających prowadzenie zajęć,
- Program Szkolny Klub Sportowy, który jest programem finansowanym ze środków Ministerstwa Sportu. W ramach zajęć dodatkowych uczniowie zyskali możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu, kształtowania właściwych postaw prozdrowotnych oraz rozwijania talentów, umiejętności i pasji w zakresie wybranych dyscyplin sportowych.

Placówki niepubliczne

Gmina Rypin dotuje funkcjonujące na terenie gminy Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko”. Kwota dotacji kształtuje się następująco (dla porównania przedstawiono również dane z roku 2018):

Lp.	Miesiąc	Dotacja roku 2018	Dotacja w roku 2019
1.	Styczeń	78 531,19 zł	76 124,74 zł
2.	Luty	85 457,79 zł	76 124,74 zł
3.	Marzec	83 388,57 zł	81 271,40 zł
4.	Kwiecień	92 650,01 zł	81 271,40 zł

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2019”

5.	Maj	91 554,68 zł	81 271,40 zł
6.	Czerwiec	87 530,20 zł	81 271,40 zł
7.	Lipiec	58 415,04 zł	81 271,40 zł
8.	Sierpień	61 512,11 zł	81 271,40 zł
9.	Wrzesień	80 361,65 zł	51 466,58 zł
10.	Październik	90 226,75 zł	51 884,68 zł
11.	Listopad	93 169,65 zł	51 884,68 zł
12.	Grudzień	108 619,81 zł	51 884,68 zł
Razem:		1 011 317,45 zł	846 998,50 zł

Wydatki na oświatę

W 2019 roku wykonanie budżetu w dziale „Oświata i wychowanie” wyniosło 11 043 046,85 zł, w tym wydatki bieżące: 11 013 409,85 zł, wydatki majątkowe: 29 637 zł.

Wydatki bieżące w 2019 roku na szkoły podstawowe wyniosły 7 576 475,07 zł, na oddziały przedszkolne 1 021 729,95 zł, a na oddziały klas gimnazjalnych 460 090,50 zł.

Zapewnienie transportu uczniom do szkół, zakup biletów miesięcznych, zwrot kosztów związanych z transportem uczniów do specjalistycznych placówek, łącznie wyniosło 406 597,84 zł.

Dla porównania z rokiem ubiegłym dane przedstawiono w tabeli:

Wydatki:	2018	2019
na szkoły podstawowe	6 204 005,06 zł	7 576 475,07 zł
na oddziały przedszkolne	801 982,96 zł	1 021 729,95 zł
na oddziały klas gimnazjalnych	962 271,72 zł	460 090,50 zł
transportem uczniów do specjalistycznych placówek	522 847,32 zł	406 597,84 zł
wykonanie budżetu w dziale „Oświata i wychowanie”	10 138 454,70 zł	11 043 046,85 zł

7.2. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy

W zakresie kultury, działania na rzecz mieszkańców gminy Rypin realizuje samorządowa instytucja kultury - Gminna Biblioteka Publiczna w Kowalkach i jej dwie filie w Borzyminie i Sadłowie. Do najważniejszych działań należą: rozwijanie czytelnictwa i jego promocja, organizacja spotkań z ciekawymi ludźmi oraz zajęć dla mieszkańców, uczestnictwo w ogólnopolskich akcjach czytania, organizacja konkursów, upowszechnianie dorobku kulturalnego gminy.

Najważniejsze wydarzenia kulturalne i promocyjne w roku 2019

Głos Gminy Rypin

To bezpłatny kwartalnik wydawany przez Gminę Rypin, w którym można znaleźć ciekawe, aktualne wydarzenia kulturalne, inwestycyjne i inne z zakresu działalności gminy. Średni nakład wynosi 700 egzemplarzy.

Otwarcie świetlicy wiejskiej w Cetkach

W dniu 17 marca 2019 r. odbyło się uroczyste otwarcie nowo wybudowanej i wyposażonej świetlicy wiejskiej w Cetkach.

Aktu poświęcenia dokonał ks. kan. Andrzej Krasieński. Gratulacje, kwiaty i upominki składali zaproszeni goście. W spotkaniu wzięli udział mieszkańcy Cetek.

Spotkania świąteczne w świetlicach wiejskich

W okresie przedświątecznym, zarówno wielkanocnym, jak i bożonarodzeniowym, w świetlicach wiejskich na terenie gminy, organizowane były spotkania mieszkańców sołectw. Taka forma integracji mieszkańców wsi, w gminie Rypin, jest realizowana od wielu lat. Cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem wspólnoty lokalnej. Potrawy i dekoracje przygotowywały panie z kół gospodyń wiejskich.

Konkurs na najpiękniejszą palmę wielkanocną

Konkurs na najpiękniejszą palmę wielkanocną został skierowany do uczniów szkół, kół gospodyń wiejskich i rad sołeckich z terenu gminy Rypin. Do konkursu zgłoszono ponad 100 palm, które wzięły udział w korowodzie i procesji palm wielkanocnych podczas Niedzieli Palmowej w kościele parafialnym w Sadłowie. Podsumowanie i wręczenie nagród w konkursie odbyło się po mszy świętej w Sadłowskim pałacu.

Gminne obchody Dnia Strażaka

Gminne obchody z okazji Dnia Strażaka odbyły się w sobotę 11 maja 2019 r. Uroczystość rozpoczęła się w kościele Trójcy Świętej w Rypinie, gdzie mszę św. w intencji strażaków odprawił proboszcz ks. kan. Andrzej Krasieński. Wspólne świętowanie strażaków z terenu gminy zorganizowała Ochotnicza Straż Pożarna w Kowalkach. Uroczystość była okazją do wręczenia medali i odznaczeń.

Gmina Rypin na obchodach 20-lecia Powiatu Rypińskiego

W sobotnie popołudnie, 8 czerwca 2019 r., odbyły się uroczystości 20-lecia Powiatu Rypińskiego, na których gościła również Gmina Rypin ze stoiskiem promocyjnym. Odwiedzający nasz namiot, mogli zapoznać się z publikacjami na temat gminy, otrzymać promocyjne gadżety, a dzieci pobawić się w kąciку animacyjnym.

Letnie festyny rodzinne

W roku 2019 na terenie gminy Rypin w okresie letnim odbywały się festyny rodzinne. Są to organizowane w sołectwach cykliczne imprezy, które cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Moc atrakcji przyciąga również najmłodszych.

Dożynki Gminy Rypin już za nami

W ostatnią sobotę sierpnia w Kowalkach odbyły się IX Dożynki Gminy Rypin. Mszę Świętą dziękczynną odprawił ks. kan. Andrzej Krasieński – proboszcz parafii pw. Trójcy Świętej w Rypinie.

Imprezami towarzyszącymi był Dożynkowy Turniej Piłki Nożnej im. Janusza Małeckiego oraz Piknik Profilaktyczny, zorganizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rypinie, przy udziale sanepidu, policji, straży pożarnej i służb medycznych.

Oprawę artystyczną zapewnili: uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Kowalkach, Miejska Orkiestra Dęta z Rypina, zespoły Tama i Tama II działające przy Urzędzie Gminy Rypin, zespół Senior Band, kapela Sami Swoi oraz zespół Fever Pitch z Rypina.

Wiele emocji przyniosła rywalizacja sportowa sołectw. Zwycięstwo w rywalizacji wywalczyli przedstawiciele sołectwa Kowalki, 2. miejsce - sołectwa Rypałki Prywatne, a 3. miejsce – sołectwa Borzymin.

Równie liczną publiczność zgromadził pokaz strongmanów w wykonaniu Mateusza Wrzesińskiego, Michała Muchy i Mariusza Dąbrowskiego – zawodników Strongman Team Bydgoszcz. Team GASPOL zorganizował pokazy balonowe. Choć warunki pogodowe nie pozwoliły na wykonywanie tzw. „lotów na uwięzi”, to mieszkańcy mogli z bliska zobaczyć jak wygląda napełnianie balonu.

Wojewódzka Inauguracja Roku Szkolnego 2019/20 w Kowalkach

Uroczystość odbyła się w dniu 2 września 2019 r. w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach. Wzięli w niej udział: Poseł na Sejm RP Paweł Szramka, Wicewojewoda Kujawsko-Pomorski Józef Ramlau, Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty Marek Gralik, Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Przewodniczący Międzyregionalnej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” Wojciech Jaranowski, Członek Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego Sławomir Kopyść, Członek Rady Dzieci i Młodzieży Rzeczypospolitej Polskiej przy Ministrze Edukacji Narodowej Jakub Kamiński, Przewodniczący Zarządu Regionu Bydgoskiego NSZZ „Solidarność” Leszek Walczak, Prezes Okręgu Kujawsko-Pomorskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego Jacek Kempski, Wójt Gminy Rypin Janusz Tyburski, Przewodnicząca Rady Gminy Rypin Wiesława Sokołowska oraz przedstawiciele duchowieństwa, samorządu terytorialnego, społeczności lokalnej, nauczyciele, uczniowie oraz rodzice. Gościem specjalnym była p. Jadwiga Gołębiowska, która w ramach akcji pn. „Przerwany marsz...” udzieliła obszernego wywiadu na temat swoich wojennych losów. Z inicjatywą zorganizowania tej akcji wystąpiła Rada Dzieci i Młodzieży Rzeczypospolitej Polskiej przy Ministrze Edukacji Narodowej RP i polega ona na symbolicznym dokończeniu 2 września 2019 roku, przerwane, przez fakt wybuchu II wojny światowej, marszu do szkoły ówczesnej młodzieży.

Z okazji rozpoczęcia roku szkolnego, Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach Beata Nejno odczytała list Ministra Edukacji Narodowej Dariusza Piontkowskiego, skierowany do społeczności szkolnej.

Dożynki powiatowe

Gmina Rypin prezentowała się ze swoim stoiskiem na dożynkach powiatowych połączonych z Targami AGRA Rypin, w dniu 8 września 2019 r. Odwiedzający namiot gminy Rypin mogli zapoznać się z publikacjami na temat gminy, otrzymać promocyjne gadżety, a dzieci pobawić się w kąciku animacyjnym. Dzień wcześniej, w sobotnie

popołudnie, drużyna gminy Rypin zwyciężyła w zawodach sprawnościowych " Na wesoło", organizowanych dla gmin powiatu rypińskiego i sąsiednich samorządów. W skład drużyny weszli mieszkańcy wsi Borzymin

80. Rocznica Zbrodni Selbstschutzu

Dnia 18 października 2019 r. odbyły się uroczyste obchody 80. rocznicy zbrodni Selbstschutzu. Delegacja Gminy Rypin złożyła kwiaty i znicze przy pomniku pomordowanych w Lasku Rusinowskim. Główne uroczystości, których współorganizatorami byli: Gmina Rypin, Miasto Rypin, Parafia pw. Świętej Trójcy w Rypinie oraz Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie, odbyły się w kościele pw. Świętej Trójcy w Rypinie. Po mszy św. w intencji pomordowanych, uczestnicy uroczystości ruszyli w procesji do „Domu Kaźni” – siedziby Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie, gdzie został odczytany Apel Poległych, a liczne delegacje, w tym Gminy Rypin i szkół z terenu Gminy Rypin, złożyły kwiaty i znicze przy wejściu do piwnic „Domu Kaźni”.

Uroczystość z okazji odzyskania niepodległości

Gminno-Parafialne Obchody 101. Rocznicy Odzyskania Niepodległości odbyły się w dniu 11 listopada 2019 r. w kościele i na cmentarzu parafialnym w Sadłowie. Wzięły w nich udział władze samorządowe Gminy Rypin, przedstawiciele samorządu gmin sąsiednich, poczty sztandarowe, przedstawiciele szkół, ochotniczych straży pożarnych, organizacji i instytucji oraz mieszkańcy gminy Rypin i parafii sadłowskiej. Proboszcz ks. Krzysztof Jończyk odprawił mszę świętą w intencji Ojczyzny. Koncelebrowali ją ks. Krzysztof Świerczyński – dyrektor Katolickiego Radia Diecezji Płockiej i ks. kan. Kazimierz Rostkowski. Następnie uczestnicy uroczystości przeszli na cmentarz parafialny w Sadłowie, gdzie przy grobie powstańców styczniowych został odśpiewany hymn państwowy, odczytany Niepodległościowy Apel Pamięci oraz złożone kwiaty i znicze.

Patronat medialny nad uroczystościami objęło Katolickie Radio Diecezji Płockiej.

Złote Gody

W dniu 14 listopada 2019 roku w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Rypin odbyła się uroczystość z okazji 50. rocznicy zawarcia związku małżeńskiego przez 9 par małżonków z terenu gminy Rypin. Dekoracji Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie nadane przez

Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę, dokonał Wójt Gminy Rypin Janusz Tyburski.

VIII Dobrzyński Jarmark Bożonarodzeniowy

Dnia 7 grudnia 2019 roku, w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Rypin, odbył się VIII Dobrzyński Jarmark Bożonarodzeniowy. Organizatorem wydarzenia była Gmina Rypin i Szkoła Podstawowa im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie.

Każdego roku jarmark jest organizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Ziemi Dobrzyńskiej w Dobrzyniu nad Wisłą, które jest dodatkowo fundatorem nagród rzeczowych za najbardziej ciekawą ekspozycję stoiska. Podczas jarmarku prezentowano bogactwo kulinarne i rękodzieło związane ze świętami Bożego Narodzenia. Na stoiskach gastronomicznych królowały m. in. pierogi, paszteciki, krokiety, ryby w różnych postaciach oraz ciasta i słodczyce. Ponadto można było nabyć miody, pierniki, ceramikę, ozdoby świąteczne, dekoracje, ozdoby szydełkowe, bombki ręcznie wykonywane, stroiki świąteczne, skrzaty, kartki świąteczne oraz wiele innych artykułów.

Na scenie wystąpili: uczniowie Szkoły Podstawowej w Borzyminie, p. Andrzej Orciuch, zespół „Wesołe seniorki” z Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz zespół „Senior Band”.

Na jarmark dotarł również Mikołaj, który dla chętnych osób przygotował kilka zadań konkursowych. Wszyscy otrzymali od niego słodkie upominki.

Podczas jarmarku ogłoszono wyniki konkursu rękodzieła ludowego zorganizowanego dla szkół podstawowych oraz kół gospodyń wiejskich z terenu gminy Rypin.

Mikołajki z książką dla najmłodszych

Dnia 13 grudnia 2019 roku odbyła się XVIII edycja imprezy środowiskowej pn. *Mikołajki z książką dla najmłodszych*, której współorganizatorami była Gminna Biblioteka Publiczna w Kowalkach oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie. Spotkanie odbyło się na sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach.

W czasie programu artystycznego zaprezentowali się: chór szkolny oraz przedszkolaki ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach. Dodatkową atrakcją był występ Igora Sobierajskiego, nastoletniego pianisty pochodzącego również z Kowalk.

Podczas imprezy został także rozstrzygnięty konkurs „*Żyję zdrowo – bo nie ulegam nałogom*”, któremu patronowała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rypinie. Nagrodzone prace zostały zaprezentowane podczas spotkania.

Zwieńczeniem imprezy było spotkanie z Mikołajem, który przygotował mnóstwo atrakcji i zabaw, a także rozdał dzieciom upominki w postaci książeczek. Jednocześnie były prowadzone krótkie konkursy sprawnościowe, a za poprawne ich przejście dzieci otrzymywały drobne gadżety.

Imprezy sportowe dla dzieci i młodzieży szkolnej

Mistrzostwa Gminy Rypin w pływaniu

W dniu 11 lutego 2019 r. w Rypińskim Centrum Sportu zostały rozegrane Mistrzostwa Gminy Rypin w Pływaniu. Brali w nich udział uczniowie szkół podstawowych z terenu gminy Rypin. Zawody rozgrywano w dwóch kategoriach wiekowych z podziałem na płeć. Zawodnicy rywalizowali w czterech stylach pływackich (styl dowolny, grzbietowy, klasyczny i motylkowy) oraz w konkurencji z przyrządem (deska). Najlepsi zawodnicy uhonorowani zostali medalami oraz dyplomem.

Turniej Sprawnościowy o Puchar Wójta Gminy Rypin

W dniu 21 lutego 2019 r. został rozegrany XXXV Sprawnościowy Turniej o Puchar Wójta Gminy Rypin. Jest to najstarsza i najtrudniejsza impreza sportowa rozgrywana w gminie Rypin. Zawodnicy nie tylko muszą wykazać się niezwykłą sprawnością, szybkością, wytrzymałością czy zwinnością, ale również umiejętnościami technicznymi z zakresu piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki koszykowej i unihokeja. Do rywalizacji przystąpiło sześć szkół z terenu gminy Rypin, rywalizując w dwóch kategoriach wiekowych: grupa młodszą - rocznik 2009-2001 oraz grupa starszą - rocznik 2006-2008. O wygranej zdecydowała suma zdobytych punktów w dwóch kategoriach. Uczniowie łącznie rywalizowali w 22 konkurencjach.

Mistrzostwa w Skoku Wzwyż

W dniu 12 marca 2019 r. w Szkole Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie odbyły się Mistrzostwa Gminy Rypin w Skoku Wzwyż. Zawody przeprowadzone były w dwóch kategoriach wiekowych, z podziałem na płeć. W mistrzostwach brało udział 63 zawodników i zawodniczek ze szkół podstawowych z terenu gminy Rypin.

Piłkarskie zmagania uczniów szkół podstawowych

W dniu 3 kwietnia 2019 r. odbył się Turniej Piłki Nożnej „Piłkarskie Piątki” o Mistrzostwo Gminy Rypin. Zawody zostały rozegrane w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach, w kategorii dziewcząt. W turnieju udział wzięły cztery szkoły podstawowe z terenu gminy Rypin. Szkoły rywalizowały systemem "każdy z każdym".

W dniu 4 kwietnia 2019 r. odbył się Turniej Piłki Nożnej Halowej o Mistrzostwo Gminy Rypin. Zawody zostały rozegrane w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Starorypinie Rządowym, w kategorii dziewcząt klas piątych. W turnieju wzięło udział pięć szkół podstawowych z terenu gminy Rypin. Szkoły rywalizowały systemem "każdy z każdym".

W dniu 5 kwietnia 2019 r. odbył się Turniej Piłki Nożnej Halowej o Mistrzostwo Gminy Rypin w kategorii chłopców klas piątych. Zawody zostały rozegrane w Szkole Podstawowej w Sadłowie. W turnieju wzięło udział sześć szkół podstawowych z terenu gminy Rypin. Szkoły rywalizowały systemem mieszanym "grupowo + drabinka pucharowa".

W dniu 25 kwietnia 2019 r. odbyły się Mistrzostwa Gminy Rypin w "Piłkarskich Szóstkach" w kat. dziewcząt z rocznika 2003-2005. W zawodach wzięły udział szkoły podstawowe z terenu gminy Rypin, które rywalizowały systemem "każdy z każdym". Turniej był bardzo wyrównany i na wysokim poziomie piłkarskim. Nie zabrakło pięknych akcji, parad bramkarskich, jak i niesamowitych emocji.

Mistrzostwa Gminy Rypin w Czwórboju i Trójboju Lekkoatletycznym

W dniu 13.05.2019 r. w Szkole Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Stępowie rozegrano Mistrzostwa Gminy Rypin w Czwórboju Lekkoatletycznym w kategorii dziewcząt i chłopców rocznika 2006 i młodszych. Do rywalizacji przystąpiło sześć szkół z terenu gminy Rypin.

W dniu 21 maja 2019 r. w Szkole Podstawowej w Zakroczu zostały rozegrane Mistrzostwa Gminy Rypin w Trójboju Lekkoatletycznym w kategorii dziewcząt i chłopców. W zawodach brali udział uczniowie szkół podstawowych z rocznika 2008 i młodszy. Każdy zawodnik brał udział w trzech konkurencjach: biegu na dystansie 60 m, skoku w dal oraz rzucie piłeczką palantową. Każdy osiągnięty wynik był przeliczany na punkty dla drużyny.

Mistrzostwa Gminy Rypin w Piłce Ręcznej

W dniu 23 kwietnia 2018 r. w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach odbyły się Mistrzostwa Gminy Rypin w Piłce Ręcznej. Zawody zostały rozegrane w kategorii dziewcząt i chłopców, z rocznika 2004 i młodszych. W turnieju wzięło udział pięć szkół podstawowych w kategorii dziewcząt oraz sześć szkół w kategorii chłopców.

Mistrzostwa Gminy Rypin w LA

Mistrzostwa Gminy Rypin w Trójboju Lekkoatletycznym zostały rozegrane w dniu 14 maja 2018 r. w Szkole Podstawowej w Zakroczu. Zawody przeprowadzone były dla uczniów z rocznika 2007 i młodszych w kategorii chłopców i dziewcząt.

Mistrzostwa Gminy w Piłce Ręcznej

W dniu 12 czerwca 2019 r. w Kowalkach zostały rozegrane Mistrzostwa Gminy Rypin w Piłce Ręcznej. W zawodach wzięły udział szkoły podstawowe z terenu gminy Rypin. Zawody przeprowadzone były w dwóch kategoriach: dziewcząt i chłopców.

Turniej Piłki Nożnej „Piłkarskie Piątki”

W dniu 24 września 2019 r. odbył się Turniej Piłki Nożnej „Piłkarskie Piątki” o Mistrzostwo Gminy Rypin. Zawody zostały rozegrane w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach, w kategorii chłopców. W turnieju udział wzięło pięć szkół podstawowych z terenu gminy Rypin. Szkoły rywalizowały systemem "każdy z każdym".

Sztafetowe biegi przełajowe w Borzyminie

W dniu 3 października 2019 r. w Szkole Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie zostały rozegrane Mistrzostwa Gminy Rypin w sztafetowych biegach przełajowych. Zawody przeprowadzone były w dwóch kategoriach wiekowych z podziałem na płeć i wiek: dziewczęta rocznik 2007/2008, dziewczęta rocznik 2005/2006, chłopcy rocznik 2007/2008 oraz chłopcy rocznik 2005/2006.

Turniej „Piłkarskie Szóstki”

W dniu 8 października 2019 r. odbył się Turniej Piłki Nożnej „Piłkarskie Szóstki” o Mistrzostwo Gminy Rypin. Zawody zostały rozegrane w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła

II w Kowalkach w kategorii chłopców. W turnieju udział wzięło pięć szkół podstawowych z terenu gminy Rypin. Szkoły rywalizowały systemem "każdy z każdym".

Mistrzostwa Gminy Rypin w Minikoszykówe

W dniu 27 listopada 2019 r. w Szkole Podstawowej w Borzyminie odbyły się Mistrzostwa Gminy Rypin w Minikoszykówe. Zawody zostały rozegrane dla dziewcząt i chłopców z rocznika 2007 i młodszych. W turnieju udział wzięły trzy szkoły podstawowe z terenu gminy Rypin. Drużyny rywalizowały systemem "każdy z każdym".

Mistrzostwa Gminy Rypin w Piłce Koszykowej

W dniu 6 grudnia 2019 r. w Szkole Podstawowej w Sadłowie odbyły się Mistrzostwa Gminy Rypin w Piłce Koszykowej. Zawody zostały rozegrane dla dziewcząt i chłopców z rocznika 2005-2006. W turnieju udział wzięły cztery szkoły podstawowe z terenu gminy Rypin. Drużyny rywalizowały systemem "każdy z każdym".

Imprezy sportowe dla dorosłych

Gminne zawody sportowe-pożarnicze w Sadłowie

W niedzielne popołudnie, dnia 2 czerwca 2019 r. w Sadłowie odbyły się gminne zawody sportowo-pożarnicze. W zawodach wzięły udział dwie drużyny młodzieżowe z Kowalk i Sadłowa oraz drużyny strażaków ochotników z OSP: Godziszewy, Kowalki, Rypalki Prywatne, Sadłowo, Stępowo i Zakrocz. Organizatorem tej sportowej imprezy był Wójt Gminy Rypin i Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP.

Termin zawodów zbiegł się z obchodzonym w sobotę Dniem Dziecka. Z tej okazji dla dzieci czekały atrakcje w postaci dmuchanej zjeżdżalni i eurobungee.

Jak co roku zawody cieszyły się dużym zainteresowaniem licznie zgromadzonej publiczności.

Dożynkowy Turniej Piłki Nożnej im. Janusza Małeckiego w Kowalkach

W dniu 31 sierpnia 2019 r. na boisku Orlik w Kowalkach odbył się VII Dożynkowy Turniej Piłki Nożnej im. Janusza Małeckiego o Puchar Wójta Gminy Rypin. W zawodach wzięło udział dziewięć drużyn z terenu Gminy Rypin oraz ościennych miejscowości. Turniej został rozegrany systemem „każdy z każdym”, w trzech grupach, podczas którego strzelono 46 goli i wręczono 5 złotych kartek. Puchary, medale, dyplomy oraz nagrody rzeczowe

wręczali Wiesława Małecka – gość honorowy turnieju, Wójt Gminy Rypin Janusz Tyburski, Przewodnicząca Rady Gminy Rypin Wiesława Sokołowska oraz Dyrektor Szkoły Podstawowej w Kowalkach Beata Nejno. Uczestnicy zawodów walczyli o jak najlepszy wynik dla drużyny jednocześnie zdobywając indywidualnie sympatię fanów futbolu.

Wsparcie i promocja sportu w gminie Rypin

Wójt Gminy Rypin w dniu 4 marca 2019 r. rozstrzygnął otwarty konkurs ofert dla klubów sportowych na realizację w 2019 roku zadań z zakresu rozwoju sportu w Gminie Rypin. Wsparcie finansowe otrzymali:

- 1) Uczniowski Klub Sportowy Gimnazjum w Kowalkach na realizację zadania pn. „Popularyzacja sportu w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach i Gminie Rypin”,
- 2) Gminna Akademia Piłkarska PASJA na realizację zadania pn. „Popularyzacja piłki nożnej w Gminie Rypin”,
- 3) Ludowy Klub Sportowy GROT Kowalki na realizację zadania pn. Promowanie Sportu”.

8. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie jest jednostką organizacyjną Gminy Rypin realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej. Główny cel pomocy społecznej to umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wkracza więc w sytuacje osób i rodzin wtedy, gdy nie są one w stanie pokonać trudności życiowych własnym działaniem.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb, jak również umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Rypin na lata 2014-2020. Podstawą prawną opracowania Strategii jest art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, w którym wskazano, że jej opracowanie i realizacja należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Biorąc pod uwagę różnorodność problemów społecznych występujących wśród mieszkańców należy uwzględniać inne obowiązujące akty prawne, które nierozzerwalnie mają wpływ na realizację różnych zadań społecznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie w 2019 roku realizował zadania określone ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz wynikające z innych ustaw, w tym:

- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o systemie oświaty,
- prawo energetyczne.

Ośrodek realizuje zadania własne gminy jak również zadania zlecone przez administrację rządową.

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach ustawy o pomocy społecznej realizował następujące zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- udzielanie schronienia osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- dożywianie dzieci w szkołach,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom potrzebującym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej osób wymagających opieki i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- pracę socjalną.

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej podejmowane były następujące działania:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie stypendiów o charakterze socjalnym,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów oraz opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń wychowawczych,

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń związanych z realizacją ustawy „Za życiem”,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego,
- przyjmowanie wniosków i przyznawanie Karty Dużej Rodziny,
- przyznawanie i wypłacanie świadczenia „Dobry start”.

W roku 2019 pomoc i wsparcie z pomocy społecznej uzyskało 965 osób. W stosunku do roku 2018 łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 96 osób. W porównaniu z rokiem ubiegłym o 50 zmniejszyła się również liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej. Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc były kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm czy też bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach zadań realizowanych przez Ośrodek, wydatkowany budżet w poszczególnych działach i rozdziałach kształtował się następująco:

8.1.   *Ochrona zdrowia*

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie w roku 2019 na ochronę zdrowia wydatkował kwotę 73.076,49 zł. Część środków przeznaczono na zakup materiałów i usług związanych z realizacją działań profilaktycznych. Dofinansowano zakup programów profilaktycznych realizowanych w szkołach, zakupiono ulotki o tematyce profilaktyki narkomanii oraz sfinansowano szkolenie nauczycieli w zakresie profilaktyki narkomanii.

W 2019 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wzięła udział w 7 spotkaniach, na których członkowie komisji przeprowadzili rozmowy profilaktyczne z osobami uzależnionymi od alkoholu, opiniowali zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz podejmowali czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu. W ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii podjęto następujące działania:

- prowadzono na terenie szkół programy i inne działania o charakterze profilaktycznym,
- w ramach punktu konsultacji psychologiczno – terapeutycznej realizowano program „Szkoła dla rodziców”,
- sfinansowano letni wypoczynek z programem profilaktycznym dla 7 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych uzależnieniem,

- zorganizowano piknik profilaktyczny dla mieszkańców gminy Rypin, będący imprezą współtowarzyszącą podczas dożynek gminnych,
- w ramach profilaktyki i wychowania przez kulturę sfinansowano wyjazd do teatru dzieciom ze wszystkich szkół z terenu gminy Rypin,
- wspierano działalność w zakresie pomocy ofiarom przemocy oraz zorganizowano konkurs plastyczny dla dzieci o tematyce profilaktycznej.

8.2. Pomoc społeczna

W roku poprzednim na pomoc społeczną przeznaczono łączną kwotę 2.089.343,41 zł, gdzie w ramach tych środków realizowano następujące zadania:

Domy pomocy społecznej

Kwotę 338.866,35 zł przeznaczono na opłatę pobytu w domach pomocy społecznej 10 osób przewlekle chorych, samotnych, nieposiadających bliskiej rodziny zobowiązanej do sprawowania opieki. Sfinansowano również środki za pobyt w schronisku dla 3 osób bezdomnych z terenu gminy, jak również na utrzymanie mieszkania interwencji kryzysowej.

Zadanie zostało w całości finansowane ze środków własnych gminy.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie osobom pobierającym niektóre świadczenia z pomocy społecznej finansował składki na ubezpieczenie zdrowotne. Na ten cel przeznaczono kwotę 19.399,13 zł.

Zadanie to było realizowane w ramach dofinansowania Wojewody do zadań własnych. W ramach posiadanych środków opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających zasiłki stałe.

Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin, które ze względu na bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwałą chorobę nie osiągają dochodów lub osiągają dochody niższe niż ustawowe kryterium dochodowe, z przeznaczeniem na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych. Zadanie było realizowane ze środków budżetu Wojewody. Na wypłatę zasiłków okresowych otrzymaną dotację wykorzystano w wysokości 164.627,37 zł, przyznając 445 świadczeń dla 92 rodzin. Największą liczbę osób korzystających z zasiłków

okresowych stanowią osoby bezrobotne (78 osób), pozostałe rodziny otrzymują pomoc z uwagi na niepełnosprawność i długotrwałą chorobę.

Dodatki mieszkaniowe

Kwota 22.368,44 zł została wykorzystana na wypłatę dodatków mieszkaniowych dla 19 rodzin będących najemcami lokali mieszkalnych, jak również zryczałtowanych dodatków energetycznych dla 3 rodzin (254,44 zł). Pomoc w opłatach czynszowych, jak i pomoc w opłatach za energię elektryczną przysługuje rodzinom będącym w trudnej sytuacji finansowej.

Zasiłki stałe

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe (701,00 zł dla osób samotnych i 528,00 zł dla osób w rodzinach). Zadanie zostało sfinansowane z budżetu Wojewody jako dofinansowanie zadania własnego. Kwota przekazanej dotacji została wykorzystana na wypłatę zasiłków stałych dla 44 osób (w tym 33 osób samotnych i 11 osób w rodzinie). Liczba osób kwalifikujących się do zasiłku stałego wzrasta z uwagi na niepełnosprawność, wiek poprodukcyjny i brak możliwości korzystania ze świadczeń ZUS, bądź KRUS. Na zasiłki stałe przeznaczono łącznie 232.504,20 zł.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Środki w wysokości 508.169,06 zł przeznaczono w całości na pokrycie kosztów funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie, tj. na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 7 obecnych, 2 byłych pracowników zatrudnionych na zastępstwo, 1 stażysty zatrudnionego po zakończonym stażu, 1 osoby zatrudnionej na podstawie umowy zlecenie, odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego, ekwiwalentów za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego oraz za pranie odzieży roboczej, koszty szkoleń pracowników, na wydatki rzeczowe obejmujące zakup materiałów biurowych i publikacji, jak również na zakup usług, telekomunikacyjnych, informatycznych pocztowych, medycznych.

Usługi opiekuńcze

W ramach tego rozdziału realizowano zadania z zakresu świadczenia usług opiekuńczych dla 19 osób starszych i niepełnosprawnych z terenu gminy Rypin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej objął opieką osoby chore, niepełnosprawne, wymagające opieki osób drugih. Wysokie wydatki na usługi opiekuńcze spowodowane są zwiększeniem liczby osób wymagających wsparcia. Z uwagi na fakt, że czas oczekiwania na miejsce w zakładzie opiekuńczo-leczniczym jest długi, a szpitale wypisują pacjentów wkrótce po zakończeniu specjalistycznego leczenia, cały ciężar opieki nad osobami niezdolnymi do samodzielnej egzystencji spoczywa na pomocy społecznej.

W ramach usług opiekuńczych realizowano również zadania z zakresu świadczenia usług specjalistycznych wykonywanych w miejscu zamieszkania. W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 17 terapeutów świadczących usługi dla 13 dzieci niepełnosprawnych. Wydatki w wysokości 454.600,73 zł związane z realizacją tego zadania były w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa.

Pomoc w zakresie dożywiania

W celu realizacji zadania pn. „Posiłek w szkole i w domu” Województwo Kujawsko – Pomorskie przekazało dofinansowanie w wysokości 178.237,00 zł, wykorzystano 178.237,00 zł, tj. 100,00 % przekazanych środków. Udział własny w realizacji programu wyniósł 59.412,00 zł. W ramach Programu z dożywiania skorzystało 298 dzieci w wieku szkolnym, korzystających z gorącego posiłku w stołówkach szkolnych. 148 rodzinom przyznano zasiłek celowy na zakup żywności, wypłacono łącznie 494 świadczenia.

W 2019 roku w ramach środków własnych objętych dożywianiem było 42 uczniów z terenu gminy Rypin, uczęszczających do szkół znajdujących się na terenach sąsiednich gmin. Wypłacono zasiłek celowy na zakup żywności dla 14 rodzin na łączną kwotę 1.980,00 zł.

Sfinansowano dowóz posiłków do szkół znajdujących się na terenie gminy Rypin. Koszt dowozu wyniósł 15.991,92 zł.

Ponadto w ramach zawartej umowy darowizny, zakupiono paczki żywnościowe dla 6 podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła 440,00 zł. Całość wydatków w ramach tego działu zamknęła się w kwocie 278.582,00 zł.

Pozostała działalność

Zasiłek celowy to świadczenie skierowane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej. Może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie trudnych i uzasadnionych sytuacjach, rodzinom lub osobom, których dochód przekracza kryterium dochodowe, przyznawane są zasiłki celowe specjalne. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego to świadczenie, które może być przyznane osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego.

Wydatki zrealizowane w ramach powyższego rozdziału obejmują wypłatę zasiłków celowych na zakup leków, opału, drobnych remontów, 21 specjalnych zasiłków celowych i 1 zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego. Wydatkowano także środki na dowóz podopiecznych z terenu gminy Rypin do Środowiskowego Domu Samopomocy w Rypinie.

W ramach planu wypłacono również świadczenia pieniężne dla 12 osób za prace społecznie użyteczne wykonywane w miesiącach marzec-listopad 2019 roku. Zadanie było realizowane na podstawie porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Rypinie w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej. Kwota jaką wydatkowano w roku 2019 to 70.226,13zł.

8.3. Edukacyjna opieka wychowawcza

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Stypendia szkolne są formą pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. W roku 2019 na pomoc materialną o charakterze socjalnym wydatkowano kwotę 192.642,38 zł, w tym środki własne Gminy wyniosły 19.264,24 zł. Z pomocy materialnej skorzystało 189 uczniów.

8.4. Rodzina

Świadczenia wychowawcze

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie wpłynęło 936 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. Wypłacono 14.304 świadczenia wychowawcze na łączną kwotę 7.126.899,00 zł. Pozostałe środki w wysokości 73.960,23 zł przeznaczono na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, zakup materiałów i usług, delegacji i szkoleń pracownika oraz odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Zadanie zostało sfinansowane w całości ze środków budżetu państwa.

W roku 2019, w porównaniu do roku 2018 wzrosła liczba złożonych wniosków o 244, co miało wpływ na zdecydowany wzrost kwoty wypłaconych świadczeń, głównie z uwagi na zmianę przepisów związanych ze zniesieniem kryterium dochodowego na pierwsze dziecko.

Świadczenia rodzinne

Wydatki z tego rozdziału zostały sfinansowane z dwóch źródeł:

- *ze środków wojewody* jako zadanie zlecone wykorzystano kwotę 3.588.406,07 zł, przeznaczając:

a) kwotę 3.306.771,05 zł na wypłatę: 12.939 zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, 551 świadczeń pielęgnacyjnych, 1.968 zasiłków pielęgnacyjnych, 729 świadczenia z funduszu alimentacyjnego, 131 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 43 jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, 63 zasiłki dla opiekunów, 217 świadczeń rodzicielskich,

b) kwotę 184.879,44 zł na opłatę składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy,

c) kwotę 96.755,58 zł na koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz na wypłatę wynagrodzeń;

- *ze środków własnych gminy* na realizację zadania wykorzystano 88.980,59 zł. Środki w głównej mierze przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dwóch pracowników, zakup materiałów i usług związanych z wykonywaniem pracy na stanowiskach do spraw obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

W stosunku do roku poprzedniego wzrosła kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych, głównie z uwagi na wzrost wysokości świadczeń związanych z niepełnosprawnością.

W wyniku prowadzonej w 2019 roku egzekucji wobec dłużników alimentacyjnych na poczet zadłużenia z tytułu funduszu alimentacyjnego, komornicy przekazali kwotę 56.452,62 zł, z czego:

- do budżetu Państwa przekazano 47.126,44 zł (w tym odsetki w kwocie 33.137,10 zł),
- na dochody własne przekazano 9.326,18 zł.

Zaległość z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na koniec 2019 roku, po odliczeniu dokonanych zwrotów od komornika, wynosiła 1.708.047,36 zł.

Zaległość z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na koniec 2019 roku wynosiła 315.022,42 zł. W roku 2019 dokonano wpłaty z wyżej wymienionego tytułu w wysokości 1.399,68 zł, z czego do budżetu państwa przekazano 699,84 zł, dochód własny stanowiła kwota 699,84 zł.

Mimo prowadzonej egzekucji przez komorników oraz działań podejmowanych przez organ właściwy dłużnika, zwroty od dłużników alimentacyjnych są niewielkie głównie z powodu dużego bezrobocia wśród dłużników.

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z trojgiem i więcej dzieci, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość korzystania z preferencyjnej oferty podmiotów, m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. W 2019 roku złożono 50 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Zadanie na łączną kwotę 341,21 zł zostało w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa.

Wspieranie rodziny

Zadania zlecone

W ramach zadania finansowane były sprawy związane z realizacją uchwały nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start”. Program ten, to inwestycja w edukację polskich dzieci. Jest to 300,00 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny

otrzymują świadczenie bez względu na dochód. Na realizację zadania Wojewoda Kujawsko-Pomorski przeznaczył 329.840,00 zł.

W okresie od 1 lipca 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku wypłacono 1.052 świadczenia na łączną kwotę 315.600,00 zł. W tym okresie do tutejszego Ośrodka wpłynęły 724 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry Start”. W stosunku do roku poprzedniego liczba wypłaconych świadczeń zmniejszyła się o 4 świadczenia.

Na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń oraz zakup materiałów i usług wydatkowano kwotę 10.421,58 zł.

Zadanie zostało w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa.

Zadania własne

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w gminie Rypin jest zatrudniony asystent rodziny. Asystent ma za zadanie towarzyszyć rodzinie w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

W ramach programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019” Gmina Rypin otrzymała w formie dotacji środki finansowe w wysokości 17.730,00 zł. Dofinansowaniu podlegały koszty wynagrodzenia brutto asystenta rodziny zatrudnionego na podstawie umowy o pracę wynoszące nie więcej niż 1.900,00 zł (maksymalnie 60% kosztów wynagrodzenia brutto). W ramach dotacji wykorzystano 17.729,98 zł, pozostała część wynagrodzenia asystenta rodziny została dofinansowana ze środków własnych gminy.

Opieką asystenta zostało objętych 12 rodzin z terenu gminy Rypin.

Rodziny zastępcze

W ramach realizacji zadania związanego ze wspieraniem rodziny w roku 2019 Ośrodek współfinansował pobyt 13 dzieci z terenu gminy Rypin w pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest to zadanie własne gminy. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi 10% kosztów, natomiast w drugim roku 30%, a w trzecim i kolejnych latach 50% kosztów ogółem. Łączny koszt jaki poniosła gmina na to zadanie to 59.798,34 zł

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne

Zadanie było realizowane w ramach dofinansowania Wojewody do zadań zleconych. Łącznie wydatek wyniósł 26.432,53 zł.

W ramach posiadanych środków opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne od niektórych świadczeń rodzinnych.

8.5. Podsumowanie

W roku 2019 środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego. Najwięcej środków wydatkowano w Dziale 855 – Rodzina, co stanowiło prawie 83 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

Ponadto Ośrodek koordynuje pracę Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który jest jednym z elementów budowania lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem zespołu jest stworzenie jednolitego, silnego frontu oddziaływującego zarówno na osobę doznającą, jak i stosującą przemoc oraz spójnego przepływu informacji pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz pomocy rodzinie. W 2019 roku do tutejszego Ośrodka wpłynęło 10 formularzy „Niebieska Karta - A” założonych głównie przez policję. W rodzinach, w których występuje przemoc, prowadzona jest praca socjalna. Ofiary przemocy oraz sprawcy kierowani są na terapię do punktu konsultacji psychologiczno – terapeutycznej oraz do placówek poradnictwa specjalistycznego. Ponadto w miarę potrzeb otrzymują także pomoc materialną. Dzięki zatrudnionemu psychoterapeucie mogliśmy rozwiązać wiele problemów na miejscu, nie wysyłając potrzebujących poza teren gminy. W 2019 roku z tej formy pomocy skorzystało 80 osób.

Ośrodek utrzymuje ścisłą współpracę z Komendą Powiatową Policji (głównie z dzielnicowymi), Kuratorami Sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, szkołami i innymi instytucjami. Całość zadań wymienionych powyżej realizowali pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Reasumując pomoc i możliwości finansowe ośrodka, należy stwierdzić, że w pełni realizuje on wciąż rosnące zadania i potrzeby, podejmując działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób, rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.